

SK

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

2018

Audit EÚ v skratke

Predstavujeme výročné správy
Európskeho dvora audítorov za rok 2018

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 43981

Otázky: eca.europa.eu/sk/Pages/ContactForm.aspx

Webová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUauditors

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2019

Print	ISBN 978-92-847-2055-2	doi:10.2865/54578	QJ-03-19-425-SK-C
PDF	ISBN 978-92-847-2036-1	doi:10.2865/21778	QJ-03-19-425-SK-N
HTML	ISBN 978-92-847-2017-0	doi:10.2865/530118	QJ-03-19-425-SK-Q

Printed in Luxembourg

SK

2018

Audit EÚ v skratke

Predstavujeme výročné správy

Európskeho dvora audítorov za rok 2018

Obsah

Predslov predsedu	4
Celkové výsledky	6
Hlavné zistenia	6
Čo sme kontrolovali	7
Čo sme zistili	10
Účtovná závierka EÚ poskytuje pravdivý a verný obraz	10
Príjmy za rok 2018 sú zákonné a správne	10
Výdavky EÚ sú zákonné a správne s výnimkou preplácania nákladov	10
Rozpočtové a finančné hospodárenie čelí výzvam	15
Vo vzťahu k výdavkom EÚ je potrebný ešte väčší dôraz na výkonnosť	18
Komisia vykonáva veľkú časť našich odporúčaní	20
Podrobnejšie informácie o oblastiach príjmov a výdavkov	21
Príjmy	21
Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť	23
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	26
Prírodné zdroje	30
Bezpečnosť a občianstvo	34
Globálna Európa	36
Administratíva	38
Európske rozvojové fondy	40
Základné informácie	43

Predslov predsedu

Európsky dvor audítorov ako externý audítor Európskej únie spolupracuje so všetkými inštitúciami a orgánmi EÚ a pomáha im riadiť financie EÚ správne a hospodárne.

Tento rok sa výročná správa uverejňuje v zlomovom momente. V máji bol zvolený nový Európsky parlament a v novembri bude vymenovaná nová Európska komisia. EÚ je v procese schvaľovania viacročného finančného rámca na obdobie 2021 – 2027. Na začiatku roku 2019 sme uverejnili dokument Stručné poznámky EDA, v ktorom sme zhrnuli svoje hlavné príspevky k legislatívnym návrhom Komisie na výdavkové obdobie 2021 – 2027. Tieto príspevky majú pomôcť Európskemu parlamentu a Rade zaviesť potrebné legislatívne zmeny, aby sa verejné financie mohli v nadchádzajúcich rokoch vynakladať ešte hospodárnejšie, efektívnejšie a účinnejšie.

Aj v tohtoročnom vyhlásení o vierohodnosti sme podobne ako v predchádzajúcich rokoch dospeli k záveru, že účtovná závierka EÚ poskytuje pravdivý a verný obraz o finančnej situácii EÚ. Keďže príjmy EÚ, ktoré sme kontrolovali, neboli významne ovplyvnené chybami, vydávame výrok bez výhrad k správnosti príjmovej strany rozpočtu. K správnosti transakcií, na ktorých je založená účtovná závierka za rok 2018, zároveň vydávame výrok s výhradou, čo znamená, že chyby, ktoré sme zistili pri našom audite, neboli rozšírené a teda neskresľujú skutočnú finančnú situáciu EÚ. Z nášho testovania tiež vyplýva, že celková miera nezrovnalostí vo výdavkoch EÚ zostala v rozmedzí, ktoré sme zaznamenali za roky 2016 a 2017. Okrem toho rovnako ako za predchádzajúce dva roky výrazná časť výdavkov, ktoré sme kontrolovali, nebola významne ovplyvnená chybami. To potvrdzuje, že riadenie financií EÚ sa v posledných rokoch neustále zlepšuje.

Vďaka zlepšeniam vo finančnom riadení teraz Európska únia spĺňa vysoké štandardy povinnosti zodpovedať sa a transparentnosti, pokiaľ ide o vynakladanie verejných financií. Na tento úspech musíme nadviazať, ak chceme zabezpečiť, aby si naši občania udržali dôveru v EÚ a jej členské štáty. Konkrétne by sme našu pozornosť mali spoločne zamerať na tie oblasti, kde pretrvávajú špecifické nedostatky a v ktorých sú riziká mimoriadne vysoké. Prihliadajúc na to, my na Dvore audítorov vyzývame všetky ostatné inštitúcie a orgány EÚ, predovšetkým novú Európsku komisiu, aby s nami spolupracovali na ďalšom rozvoji a zosúladovaní našich audítorských metód a postupov.

Aj keď rozpočet EÚ tvorí menej než 1 % hrubého národného dôchodku všetkých členských štátov spolu, je nevyhnutné, aby sa v súvislosti s výdavkami EÚ nielen dodržali pravidlá, ale aj dosiahli stanovené výsledky.

Klaus-Heiner LEHNE
predseda Európskeho dvora audítorov

Celkové výsledky

Hlavné zistenia

Zhrnutie vyhlásenia o vierohodnosti za rok 2018

EDA vyjadruje výrok bez výhrad k spoľahlivosti účtovnej závierky Európskej únie za rok 2018.

Príjmy za rok 2018 boli zákonné a správne a neobsahovali významné chyby.

K výdavkom za rozpočtový rok 2018 vyjadrujeme výrok s výhradou.

- Celková **odhadovaná chybovosť vo výdavkoch** z rozpočtu EÚ na rok 2018 predstavovala 2,6 %, čo je **v rozmedzí odhadov chybovosti** za predchádzajúce dva roky. V prípade približne polovice výdavkov sa platby vyplácajú najmä na základe nárokov, t. j. po tom, ako prijímatelia splnia určité podmienky. Pri tomto type výdavkov je odhadovaná najpravdepodobnejšia chybovosť **pod 2 % prahom významnosti**.
- Tento rok – po tretíkrát po sebe – **vydávame k platbám výrok s výhradou**, na rozdiel od záporného výroku do roku 2015.
- **Informácie Európskej komisie o správnosti** sa niekedy nezhodujú s našimi zisteniami. Jej odhad chybovosti je podobný našim odhadom za okruhy „Konkurencieschopnosť“ a „Prírodné zdroje“ a nižší ako náš odhad za okruh „Súdržnosť“.
- V roku 2018 došlo k **výraznému nárastu žiadostí členských štátov o platbu z európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF)**. V piatom roku viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie 2014 – 2020 je však **čerpanie fondov EŠIF stále pomalšie, ako sa plánovalo**. To prispelo k zvýšeniu nesplatených záväzkov fondu EŠIF.
- Na základe svojej analýzy vybraných programov zahŕňajúcich 97 % finančného plánovania za VFR na obdobie 2014 – 2020 sme dospeli k záveru, že **ukazovatele výkonnosti**, ktoré sa v súčasnosti používajú v súvislosti s rozpočtom EÚ, **nie vždy poskytujú správny obraz o skutočne dosiahnutom pokroku** plnenia cieľov politik.
- Tohtoročná analýza následných opatrení zahŕňala 184 odporúčaní vydaných v 25 osobitných správach uverejnených v roku 2015. Komisia odvtedy **v plnej miere alebo vo väčšine ohľadov vykonala 75 % odporúčaní**.
- Všetky prípady podozrenia z podvodu, ktoré sme zistili pri audite, ohlasujeme Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF). V roku 2018 sme úradu OLAF oznámili deväť prípadov podozrenia z podvodu.

Úplné znenie našej výročnej správy o rozpočte EÚ za rok 2018 a výročnej správy o činnostiach financovaných z 8., 9., 10. a 11. Európskeho rozvojového fondu sa nachádza na našom [webovom sídle](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu).

Čo sme kontrolovali

Rozpočet EÚ za rok 2018 v číslach

Európsky parlament a Rada prijímajú ročný rozpočet EÚ vo finančnom rámci dohodnutom na viacročné obdobie. Súčasný viacročný finančný rámec prebieha od roku 2014 do roku 2020. Za zabezpečenie riadneho vynakladania rozpočtu zodpovedá v prvom rade Komisia.

Výdavky v roku 2018 dosiahli celkovo 156,7 mld. EUR, čo zodpovedá 2,2 % celkových verejných výdavkov členských štátov EÚ a 1,0 % hrubého národného dôchodku EÚ.

Odkiaľ pochádzajú peniaze?

Rozpočet EÚ je financovaný z rôznych zdrojov. Celkové príjmy predstavujú 159,3 mld. EUR a z toho najväčší podiel (105,0 mld. EUR) tvoria platby členských štátov v závislosti od výšky ich hrubého národného dôchodku. Medzi ďalšie zdroje patria clá (20,2 mld. EUR) a príspevok na základe dane z pridanej hodnoty vybraný v členských štátoch (17,1 mld. EUR) a napríklad aj príspevky a náhrady v rámci dohôd a programov Únie (17,0 mld. EUR).

Ako sa peniaze vynakladajú?

Ročný rozpočet EÚ sa vynakladá na rôzne oblasti. Platby sa vykonávajú na podporu rôznorodých činností, ako sú poľnohospodárstvo a rozvoj vidieckych a mestských oblastí, projekty dopravnej infraštruktúry, výskum, školenia pre nezamestnaných, podpora pre krajiny, ktoré sa usilujú o členstvo v EÚ, a pomoc susediacim a rozvojovým krajinám.

Približne dve tretiny rozpočtu sa vynakladajú v rámci tzv. zdieľaného riadenia, pri ktorom jednotlivé členské štáty rozdeľujú finančné prostriedky a riadia výdavky v súlade s právnymi predpismi EÚ a členských štátov (napríklad v prípade výdavkov na okruhy „Súdržnosť“ a „Prírodné zdroje“).

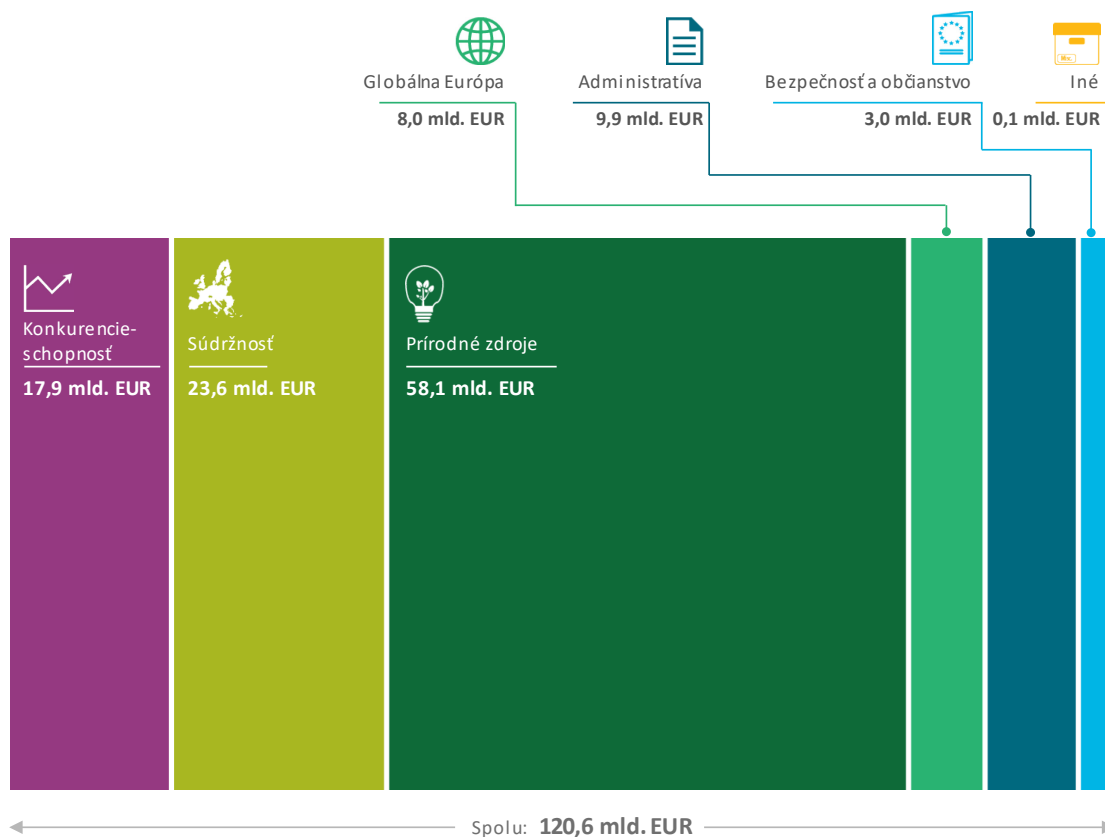
Naše vyhlásenie o vierohodnosti rozpočtu EÚ

Každoročne kontrolujeme príjmy a výdavky EÚ a skúmame, či je ročná účtovná závierka spoľahlivá a či sú príjmové a výdavkové transakcie v súlade s príslušnými pravidlami na úrovni EÚ a členských štátov.

Táto práca tvorí základ pre naše vyhlásenie o vierohodnosti, ktoré sme povinní predložiť Európskemu parlamentu a Rade podľa článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Výdavky preskúmavame v momente, keď koneční príjemcovia finančných prostriedkov EÚ zrealizovali činnosti alebo keď im vznikli náklady, a keď Komisia tieto výdavky schváli. Platby predbežného financovania sme neskúmali, ak neboli zúčtované v roku 2018.

Súbor kontrolovaný v rámci nášho auditu za rok 2018 preto predstavoval 120,6 mld. EUR (pozri [ilustráciu 1](#)).

Ilustrácia 1 – Kontrolované výdavky za rok 2018

Najväčšiu časť nášho celkového kontrolovaného súboru tvoril tento rok okruh „Prírodné zdroje“ (48 %), po ktorom nasledovali okruhy „Súdržnosť“ (20 %) a „Konkurencieschopnosť“ (15 %).

Rovnako ako v minulom roku sme okruh „Súdržnosť“ preskúmali na základe práce iných audítorov v členských štátoch a dohľadu Komisie. To znamená, že naši audítori preskúmali ich prácu v prípade potreby ju zopakovali.

Viac informácií o našom audítorskom prístupe nájdete na stranách 43 až 46.

Čo sme zistili

Účtovná závierka EÚ poskytuje pravdivý a verný obraz

Účtovná závierka EÚ za rok 2018 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančné výsledky EÚ a jej aktíva a pasíva na konci roka v súlade s medzinárodnými účtovnými štandardmi pre verejný sektor.

K spoľahlivosti účtovnej závierky môžeme preto vyjadriť výrok bez výhrad (t. j. schváliť ju) ako každý rok od roku 2007.

Príjmy za rok 2018 sú zákonné a správne

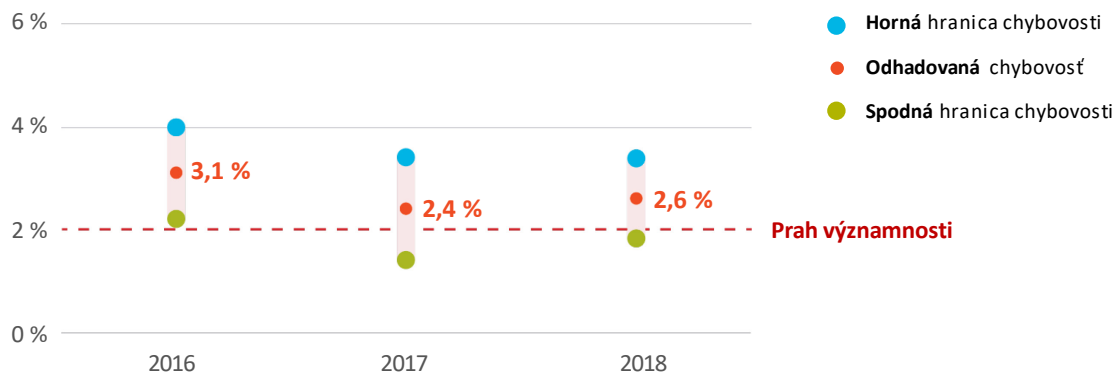
Dospeli sme k záveru, že v príjmoch sa nevyskytujú významné chyby. Okrem toho sme preskúmali vybrané systémy súvisiace s príjmami a vyhodnotili sme ich ako celkovo účinné. Výnimkou boli kľúčové vnútorné kontroly pre *tradičné vlastné zdroje* v Komisii a niektorých členských štátoch, ktoré sme vyhodnotili len ako čiastočne účinné.

Výdavky EÚ sú zákonné a správne s výnimkou preplácania nákladov

Chyba alebo neoprávnená platba je suma prostriedkov, ktorá sa nemala vyplatiť z rozpočtu EÚ, pretože nebola použitá v súlade s pravidlami EÚ a/alebo členského štátu, a teda nie je v súlade buď s tým, čo Rada a Parlament plánovali dosiahnuť prostredníctvom príslušných právnych predpisov EÚ, alebo s konkrétnymi vnútroštátnymi pravidlami v členských štátoch. Chybovosť odhadujeme štatistickými metódami na základe vyčísliteľných (merateľných v peňažnom vyjadrení) chýb, ktoré sme zistili pri testovaní vzorky transakcií, v celom kontrolovanom súbore výdavkov.

Chybovosť vo **výdavkoch** ako celku odhadujeme v rozmedzí od 1,8 % do 3,4 %. Stredná hodnota tohto rozmedzia, tzv. najpravdepodobnejšia chybovosť, je 2,6 % (pozri [ilustráciu 2](#)). Pre porovnanie, v roku 2017 bola táto hodnota 2,4 % a v roku 2016 3,1 %.

Ilustrácia 2 – Odhadovaná chybovosť za rozpočet EÚ ako celok (2016-2018)

Poznámka: Chybovosť odhadujeme štandardnými štatistickými metódami. Sme na 95 % presvedčení, že chybovosť v celkovom súbore sa nachádza medzi spodnou a hornou hranicou chybovosti (podrobnejšie informácie sú uvedené v prílohe 1.1 v kapitole 1 *výročnej správe za rok 2018*).

Spôsob vyplácania finančných prostriedkov EÚ má vplyv na riziko chýb

Výsledky nášho auditu v roku 2018 potvrdzujú zistenia z rokov 2016 a 2017: konkrétne, že spôsob úhrady výdavkov má vplyv na riziko chýb.

Chyby sa vyskytovali len v **rizikových výdavkoch**, pri ktorých sa platby z rozpočtu EÚ uhrádzajú s cieľom preplatiť náklady, ktoré prijímateľom vznikli, a na ktoré sa vzťahujú komplexné pravidlá. Takéto preplácanie nákladov podlieha zložitým podmienkam oprávnenosti, ktoré môžu viesť k chybám. Tento typ výdavkov predstavoval v roku 2018 približne 51 % nášho audítorského súboru a chybovosť v nich sme odhadli na 4,5 %. Pre porovnanie, v roku 2017 to bolo 3,7 % a v roku 2016 4,8 %.

Odhad najpravdepodobnejšej chybovosti **výdavkov s nízkym rizikom** (ktoré tvoria zostávajúcich 49 % nášho kontrolovaného súboru a pozostávajú hlavne z platieb na základe nárokov) bol pod 2 % prahom významnosti (pozri *ilustráciu 3*).

Ilustrácia 3 – V približne polovici kontrolovaných výdavkov za rok 2018 sa nevyskytli významné chyby

Dospeli sme tak k záveru, že chyba nie je rozšírená a že s výnimkou výdavkov, s ktorými je spojené vysoké riziko, boli **platby v roku 2018** zákonné a správne.

Čo sú platby na základe nárokov a platby v súvislosti s preplácaním nákladov?

Výdavky EÚ sa vyznačujú dvomi typmi výdavkov, s ktorými sú spojené rozdielne formy rizika:

- platby na základe nárokov, pri ktorých musia prijímatelia splniť určité (menej komplexné) podmienky: ide napríklad o štipendiá pre študentov a výskumných pracovníkov (v okruhu „Konkurencieschopnosť“), priamu pomoc pre poľnohospodárov („Prírodné zdroje“) a mzdy a dôchodky zamestnancov EÚ („Administratíva“),
- preplatenie nákladov, pri ktorom EÚ uhrádza oprávnené náklady na oprávnené činnosti (na ktoré sa vzťahujú komplexnejšie pravidlá): ide napríklad o výskumné projekty (v okruhu „Konkurencieschopnosť“), investície do regionálneho rozvoja a rozvoja vidieka („Súdržnosť“ a „Prírodné zdroje“) a projekty rozvojovej pomoci („Globálna Európa“).

Najväčší podiel výdavkov sme kontrolovali v okruhu „Prírodné zdroje“ (48 %). Oblasť „Priama podpora“, pozostávajúca najmä z platieb priamej pomoci poľnohospodárom, tvorila 72 % tohto okruhu a neobsahovala významné chyby. Druhou časťou okruhu „Prírodné zdroje“ je oblasť „Rozvoj vidieka, trhové opatrenia, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a rybné hospodárstvo“. Okruh „Súdržnosť“, v ktorom sme kontrolovali druhý najväčší podiel výdavkov (20 %), bol ovplyvnený významnými chybami, ktoré vznikli najmä v dôsledku preplatenia neoprávnených nákladov a porušenia pravidiel vnútorného trhu.

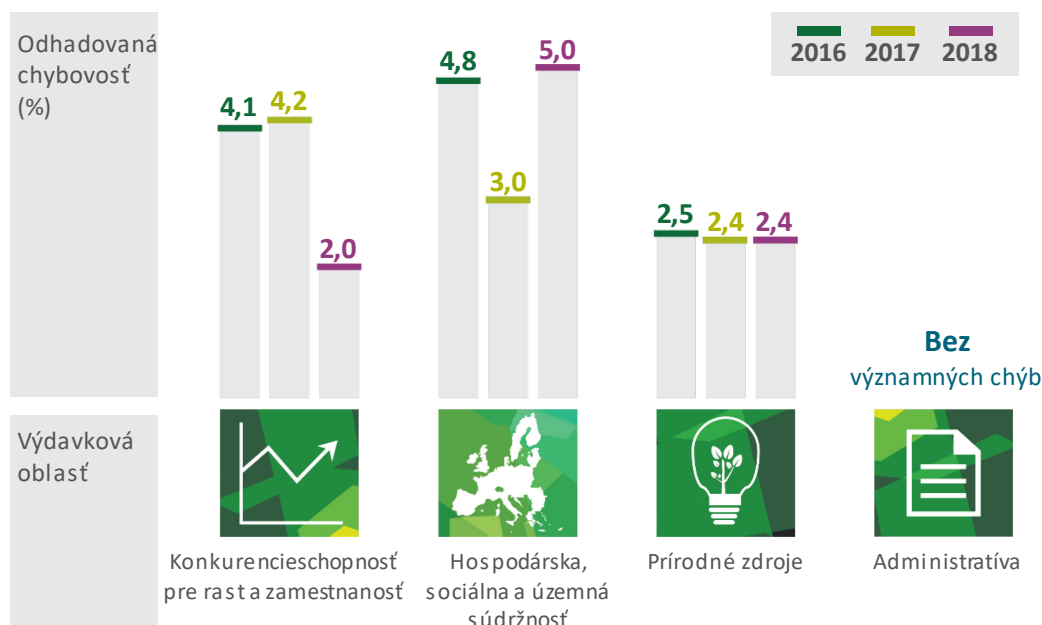
Nami odhadnutá chybovosť za okruh „Konkurencieschopnosť“ je nižšia ako v rokoch 2016 a 2017, no stále je významná. Tento rok sme väčšinu chýb našli vo výdavkoch na výskum a vznikli hlavne v dôsledku nadhodnotenia nákladov, ako sú osobné náklady, iné priame náklady, režijné náklady či neoprávnené náklady v súvislosti so subdodávkami.

Okruh „Administratíva“ neobsahoval významné chyby. Väčšinu výdavkov v tejto oblasti tvoria mzdy, dôchodky a príspevky vyplatené inštitúciami a orgánmi EÚ.

V *ilustrácii 4* sa porovnáva odhadovaná chybovosť v rôznych výdavkových oblastiach v rokoch 2016 až 2018. Viac informácií o výsledkoch týkajúcich sa príjmov a jednotlivých výdavkových oblastí uvádzame na stranách 21 až 42 a v príslušných kapitolách výročnej správy za rok 2018.

Ilustrácia 4 – Porovnanie odhadovanej chybovosti v jednotlivých výdavkových oblastiach EÚ (2016 – 2018)

Poznámka: Odhadovaná chybovosť vychádza z vyčísliteľných chýb, ktoré sme zistili pri našej práci, najmä pri testovaní vzorky transakcií. Pri výbere tejto vzorky a stanovovaní odhadu chybovosti uplatňujeme štandardné štatistické metódy (pozri prílohu 1.1 ku kapitole 1 *výročnej správy za rok 2018*).

Porovnanie odhadu Komisie týkajúceho sa sumy vystavenej riziku pri platbe s naším odhadom chybovosti

V kontexte prístupu založeného na potvrdeniach (tzv. *attestation approach*) na účely nášho vyhlásenia o vierohodnosti sme porovnali náš odhad chybovosti s odhadom Komisie týkajúcim

sa *sumy vystavenej riziku pri platbe*, ktorý predstavuje jej odhad sumy, ktorá v čase platby nebola uhradená v súlade s platnými predpismi.

Každé generálne riaditeľstvo (GR) Komisie vypracúva výročnú správu o činnosti. Táto správa obsahuje vyhlásenie, v ktorom generálny riaditeľ alebo generálna riaditeľka poskytuje uistenie, že finančné informácie v tejto správe sú predložené náležite a že transakcie, za ktoré zodpovedá, sú zákonné a správne. Všetky generálne riaditeľstvá predložili svoje odhady chybovosti, ktoré sú za okruhy „Konkurencieschopnosť“ a „Prírodné zdroje“ podobné našim a za okruh „Súdržnosť“ nižší ako náš odhad.

Odhad Komisie týkajúci sa celkovej sumy vystavenej riziku pri platbe za rok 2018 predstavuje 1,7 %. Je nižší ako náš odhad chybovosti, ktorý je v rozmedzí od 1,8 % do 3,4 %.

Úradu OLAF sme ohlásili deväť prípadov podozrenia z podvodu

Podvod znamená úmyselné klamanie s cieľom získať výhody. Náš odhad chybovosti v rozpočte EÚ nie je meradlom podvodov, neefektívnosti ani plytvania. Ide skôr o odhad peňazí, ktoré nemali byť vyplatené, pretože sa nepoužili v súlade s príslušnými pravidlami a nariadeniami.

Všetky prípady podozrenia z podvodu, ktoré zistíme pri našich auditoch, oznamujeme Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF), ktorý rozhodne, či otvorí vyšetrovanie a urobí následné kroky, v prípade potreby v spolupráci vnútroštátnymi justičnými orgánmi. V roku 2018 sme úradu OLAF oznámili **deväť prípadov podozrenia z podvodu** (2017: 13).

Prípady podozrenia z podvodu sa týkali umelého vytvorenia podmienok potrebných na získanie financovania EÚ, vykázania nákladov, pri ktorých neboli splnené kritériá oprávnenosti, a nezrovnalostí vo verejnom obstarávaní. Niektoré z týchto prípadov podozrenia z podvodu zahŕňali viaceré nezrovnalosti.

Chcete sa dozvedieť viac? Podrobné informácie o hlavných zisteniach sa nachádzajú v kapitole 1 výročnej správy za rok 2018. Úplné znenie našej výročnej správy sa nachádza na našom [webovom sídle](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu).

Rozpočtové a finančné hospodárenie čelí výzvam

Výrazný nárast žiadostí o platbu z fondov EŠIF

V roku 2018 EÚ využila takmer všetky viazané aj platobné rozpočtové prostriedky. Zo 160,7 mld. EUR, ktoré boli k dispozícii na záväzky, sa použilo 159,9 mld. EUR (99,5 %) a zo 144,8 mld. EUR dostupných na platby sa uhradilo 142,7 mld. EUR (98,6 %).

Počet žiadostí o platbu z fondov EŠIF, ktoré tvoria približne 43 % VFR na obdobie 2014 – 2020, sa v roku 2018 výrazne zvýšil. Dôvodom je najmä pomerne nízka miera žiadostí členských štátov o platbu z fondov EŠIF v prvých rokoch programov na obdobie 2014 – 2020.

Plnenie VFR bolo ovplyvnené oneskoreniami pri implementácii fondov EŠIF

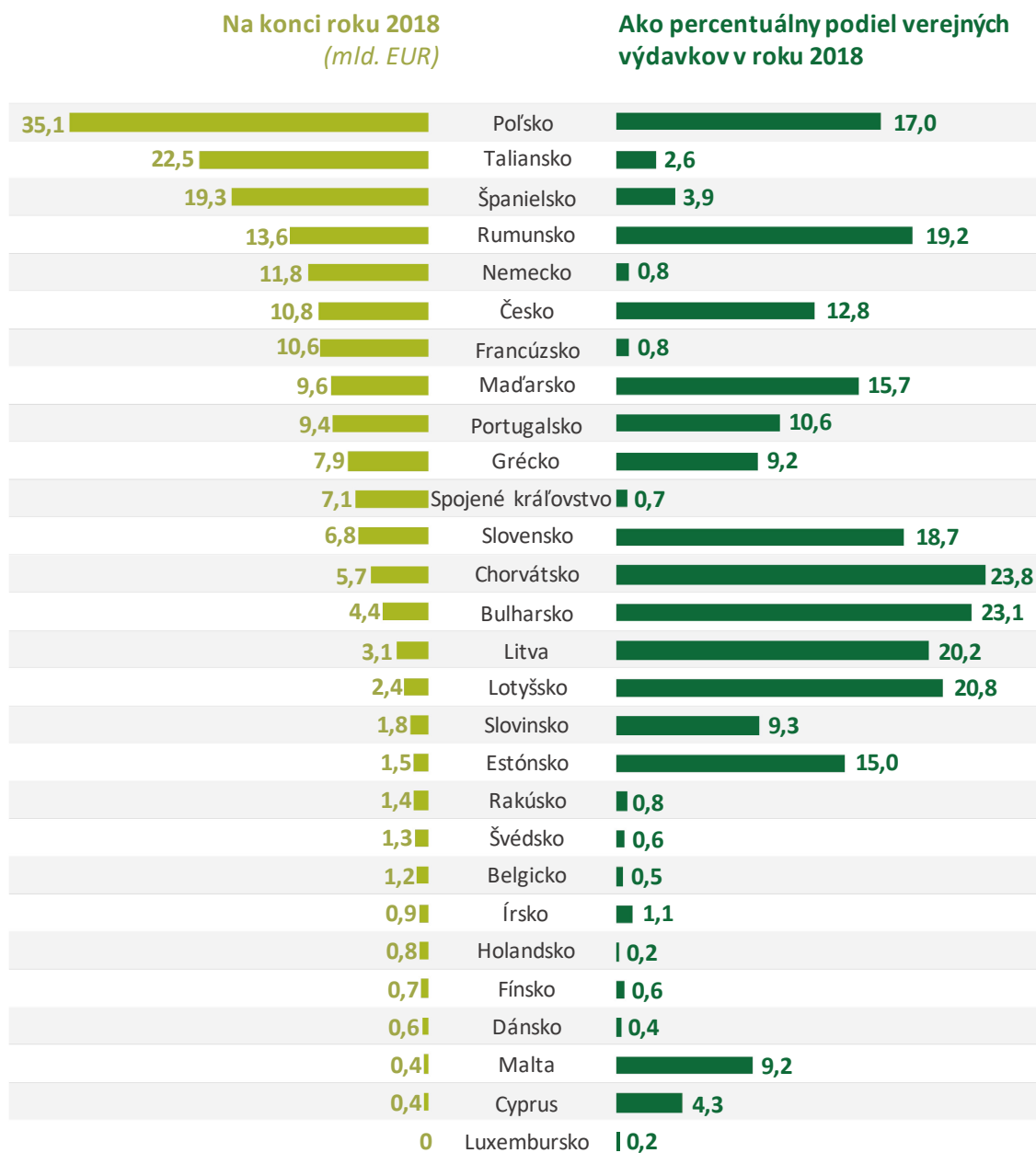
Aj posledné roky tohto VFR sú poznačené oneskorenou implementáciou fondov EŠIF. Žiadosti o platbu v značnej hodnote stále meškajú a budú predložené v budúcich rokoch. To ovplyvnilo využívanie predbežného financovania a nesplatené záväzky a zasiahne to potreby platobných rozpočtových prostriedkov na začiatku nasledujúceho VFR. Odporúčame, aby Komisia prijala opatrenia, ktorými sa zamedzí neprimeraný tlak na mieru platobných rozpočtových prostriedkov v prvých rokoch VFR na obdobie 2021 – 2027.

Čerpanie prostriedkov z fondov EŠIF sa zrýchlilo v roku 2018, piatom roku súčasného VFR. Do konca rok sa členským štátom vyplatilo v priemere len 27,3 % celkových rozpočtových prostriedkov pridelených na celé obdobie VFR v porovnaní s 33,4 %, ktoré boli vyplatené do konca roku 2011, zodpovedajúceho roku predchádzajúceho VFR. Pomalé čerpanie prostriedkov z fondov EŠIF prispieva k zvyšovaniu jeho nesplatených záväzkov.

V **ilustrácii 5** sú zobrazené nesplatené záväzky všetkých členských štátov z fondov EŠIF, vyjadrené ako suma v eurách aj ako percentuálny podiel ich verejných výdavkov v roku 2018.

V **rýchlom preskúmaní nesplatených záväzkov v rozpočte EÚ** sme poukázali na závažné riziká, ktoré môže pre rozpočet EÚ vyvolať vysoká úroveň nesplatených záväzkov, a predložili sme možné riešenia.

Ilustrácia 5 – Nesplatené záväzky fondov EŠIF na konci roku 2018

Nárast záruk zvyšuje expozíciu rozpočtu EÚ voči riziku

Záruky sa v posledných rokoch zvýšili, a to najmä preto, že bola pridaná záruka Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) a záruka Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (EFSD). Skutočná celková expozícia zo záruk ku koncu roka 2018 predstavovala 92,8 mld. EUR. To zvyšuje expozíciu rozpočtu EÚ voči riziku. Výška strát, ktoré Komisia očakáva, je krytá záručnými fondmi, ktoré sa v novom VFR sústredia v spoločnom rezervnom fonde.

Odporúčame, aby Komisia hneď po zriadení spoločného rezervného fondu zabezpečila účinné riadenie a aktualizované monitorovanie expozície rozpočtu EÚ v súvislosti s príslušnými zárukami a aby pri svojich výpočtoch účinnej miery tvorby rezerv uplatňovala primeranú metodiku založenú na osvedčených postupoch.

Európska investičná banka – integrálna súčasť štruktúry EÚ, na ktorú sa vzťahujú odlišné mechanizmy vyvodzovania zodpovednosti

Skupina Európskej investičnej banky (skupina EIB) poskytuje úvery, záruky a ďalšie formy podpory na neziskovom základe s cieľom slúžiť záujmom politik EÚ. Koncom roka 2018 dosiahla celková výška nesplatených úverov, ktoré poskytla skupina EIB, 536 mld. EUR (2017: 548 mld. EUR).

Skupina EIB nie je inštitúciou EÚ. S cieľom zohľadniť jej špecifický charakter má odlišné mechanizmy riadenia a správy ako zvyšok rozpočtu EÚ. EÚ v posledných rokoch čoraz viac využíva finančné nástroje a rozpočtové záruky poskytované skupine EIB. Očakáva sa, že tento trend bude pokračovať aj v nasledujúcom VFR.

Náš audítorský mandát v súčasnosti nezahŕňa operácie skupiny EIB, ktoré nie sú financované z rozpočtu EÚ, aj keď slúžia tým istým cieľom EÚ. To znamená, že Dvor audítorov nemôže poskytnúť úplný obraz o súvislosti medzi operáciami skupiny EIB a rozpočtom EÚ.

Vo svojom [informačnom dokumente o budúcnosti financií EÚ](#) sme predložili návrh, aby sme kontrolovali aj tie operácie EIB, ktoré nesúvisia s rozpočtom EÚ. Európsky parlament náš návrh podporil vo svojom uznesení o výročnej správe o kontrole finančnej činnosti EIB za rok 2017.

Odporúčame, aby Komisia poskytla rozpočtovému orgánu relevantné informácie na podporu jeho práce pri kontrole skupiny EIB a jej operácií a súčasne na zvýšenie transparentnosti týchto operácií.

Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o hlavných zisteniach o rozpočtovom a finančnom riadení sa nachádzajú v kapitole 2 [výročnej správy za rok 2018](#).

Vo vzťahu k výdavkom EÚ je potrebný ešte väčší dôraz na výkonnosť

Každý rok analyzujeme niekoľko aspektov súvisiacich s výkonnosťou a výsledky dosiahnuté za pomoci rozpočtu EÚ, ktorý plní Komisia v spolupráci s členskými štátmi. Tento rok sme sa osobitne zamerali na ukazovatele výkonnosti týkajúce sa rozpočtu EÚ, hlavné výsledky z našich osobitných správ o výkonnosti z roku 2018 a zavádzanie odporúčaní, ktoré sme predložili v osobitných správach uverejnených v roku 2015.

Ukazovatele výkonnosti vykazujú výrazné rozdiely v dosiahnutých výsledkoch a celkovo naznačujú mierny pokrok

Preskúmali sme kvantitatívne informácie vyplývajúce z ukazovateľov výkonnosti. Na účely analýzy sme vybrali 22 zo 60 výdavkových programov, pričom sme si vybrali štyri programy s najvyššími plánovanými výdavkami za každý z okruhov viacročného finančného rámca (VFR) na obdobie 2014 – 2020 plus dva programy za osobitné nástroje. Týchto 22 vybraných programov predstavovalo 97 % finančného plánovania na sedemročné obdobie. Zistili sme, že ukazovatele vykazujú výrazné rozdiely v dosiahnutých výsledkoch a celkovo mierny pokrok. Zásadným obmedzujúcim faktorom bol neskorý a pomalý začiatok programov v oblasti súdržnosti aj rozvoja vidieka.

Ukazovatele nie vždy poskytovali dobrý obraz o skutočnom pokroku

Pri analýze sme odhalili nedostatky týkajúce sa rámca ukazovateľov výkonnosti pre rozpočet EÚ. Mnohé ukazovatele neboli dobre zvolené, napríklad preto, že sa nimi nemerali výsledky dosiahnuté prostredníctvom rozpočtu EÚ, alebo preto, že boli zamerané hlavne na vstupy a výstupy, a nie na výsledky a vplyv. Pri mnohých ukazovateľoch nebolo okrem toho možné merať pokrok a keď to možné bolo, dostupné údaje niekedy neboli dostatočne kvalitné. Pokiaľ ide o ciele, dospeli sme k záveru, že niekoľko z nich nebolo dostatočne ambiciózných.

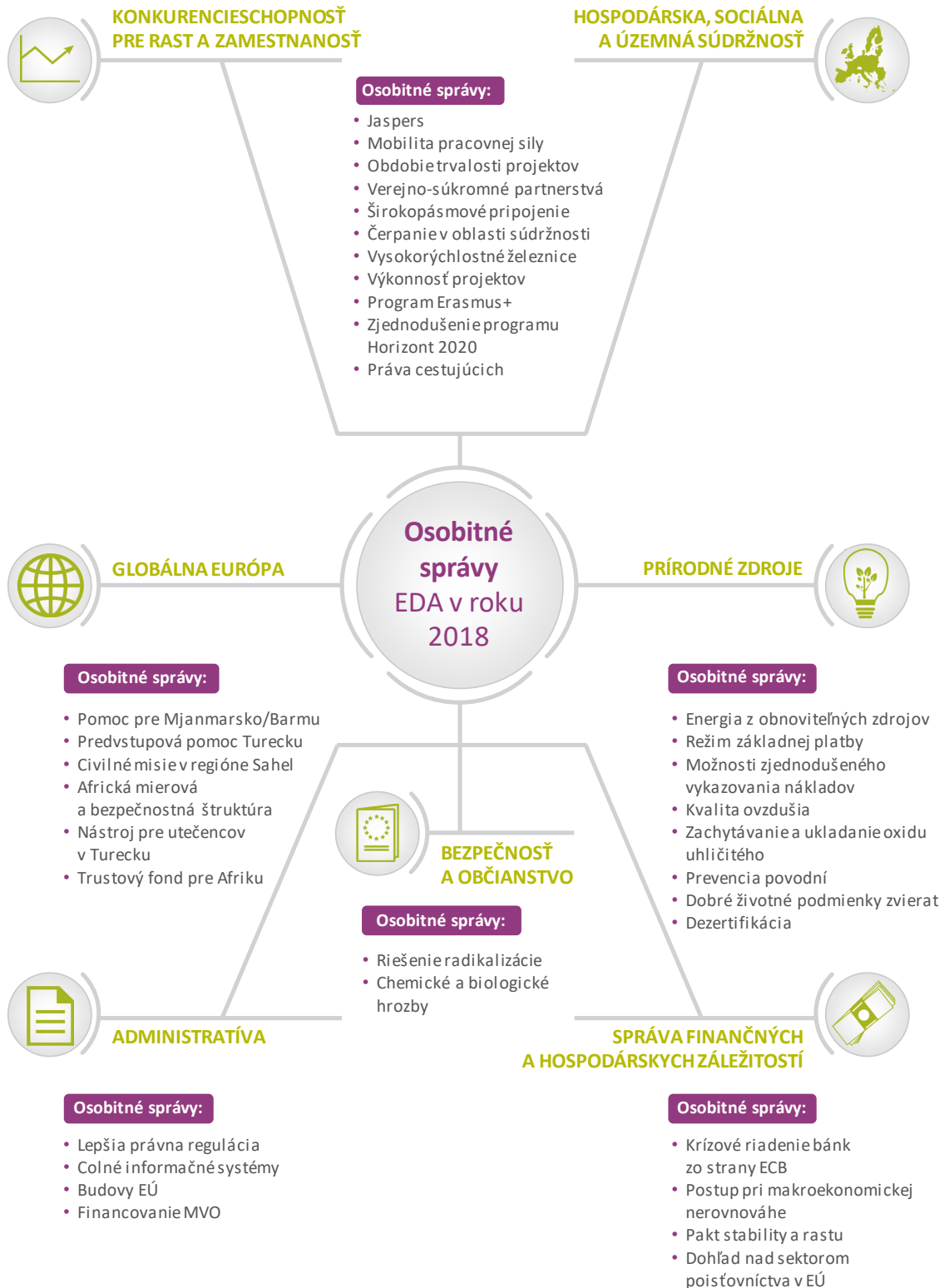
Komisii sme predložili odporúčania, ktoré sa týkali výberu ukazovateľov, stanovovania cieľov, zbierania aktuálnych informácií a vypracúvania správ o dosiahnutých výsledkoch.

35 osobitných správ týkajúcich sa rôznych oblastí výdavkov EÚ uverejnených v roku 2018

V súlade s našou stratégiou na obdobie 2018 – 2020 sa viac zameriavame na posúdenie výkonnosti opatrení EÚ. Vo svojich osobitných správach preskúmavame, či boli splnené ciele vybraných politík a programov EÚ, či sa výsledky dosiahli účinným a efektívnym spôsobom a či financovanie EÚ zabezpečilo pridanú hodnotu, t. j. či poskytlo viac, ako bolo možné dosiahnuť opatreniami len na vnútroštátnej úrovni.

V *ilustrácii 6* uvádzame všetkých 35 osobitných správ uverejnených v roku 2018.

Ilustrácia 6 – Osobitné správy uverejnené v roku 2018

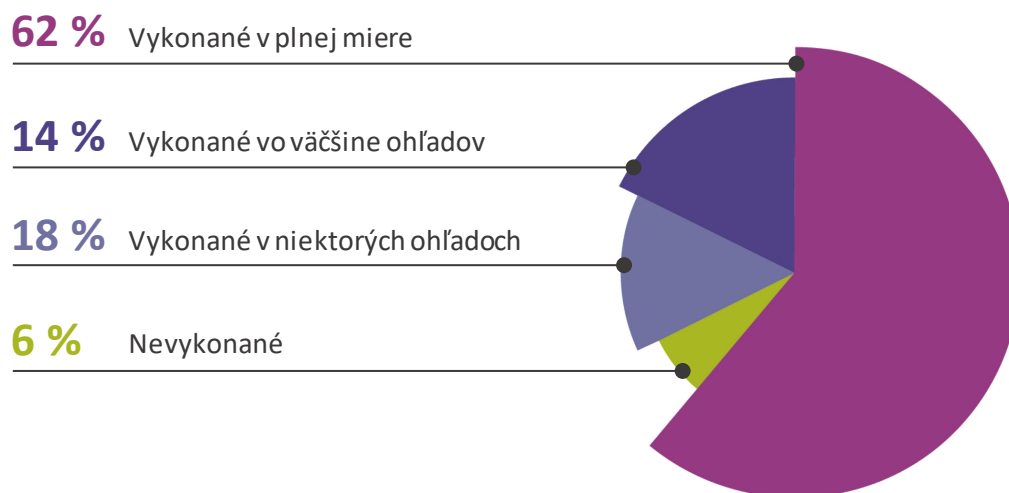
Naše osobitné správy – ktoré sú zväčša výsledkom auditov výkonnosti – sú dostupné v 23 jazykoch EÚ na našom [webovom sídle](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu).

Komisia vykonáva veľkú časť našich odporúčaní

Každý rok skúmame, do akej miery Komisia vykonala nápravné opatrenia v nadväznosti na naše odporúčania. V súlade s našou stratégiou na obdobie 2018 – 2020 kontrolujeme, či boli prijaté opatrenia k všetkým odporúčaniam z auditov výkonnosti, ktoré sme Komisii predložili pred tromi rokmi.

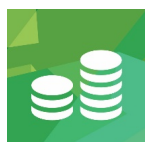
Tohtoročná analýza následných opatrení zahŕňala 184 odporúčaní vydaných v 25 osobitných správach uverejnených v roku 2015. Komisia v plnej miere alebo vo väčšine ohľadov prijala 76 % odporúčaní. Zistili sme, že 11 odporúčaní nebolo prijatých vôbec (pozri *ilustráciu 7*).

Ilustrácia 7 – Tri štvrtiny našich odporúčaní predložených v roku 2015 boli prijaté v plnej miere alebo vo väčšine ohľadov

Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o hlavných zisteniach o dosiahnutých výsledkoch rozpočtu EÚ sa nachádzajú v kapitole 3 našej **výročnej správy za rok 2018**.

Podrobnejšie informácie o oblastiach príjmov a výdavkov

Príjmy

159,3 mld. EUR

Čo sme kontrolovali

Náš audit sa týkal príjmovej časti rozpočtu EÚ, z ktorej sa financujú výdavky EÚ. Preskúmali sme niektoré kľúčové systémy kontroly na spravovanie vlastných zdrojov, ako aj vzorku príjmových transakcií.

Príspevky členských štátov založené na ich hrubom národnom dôchodku (HND) predstavovali 66 % celkových príjmov EÚ v roku 2018, zatiaľ čo príjmy z dane z pridanej hodnoty (DPH) tvorili 11 %. Tieto príspevky sa počítajú na základe makroekonomických štatistík a odhadov, ktoré poskytujú členské štáty.

Tradičné vlastné zdroje (TVZ), ktoré tvoria najmä clá z dovozu vybrané správnymi orgánmi členských štátov v mene EÚ, prispeli k príjmom EÚ ďalšími 13 %. Zvyšných 10 % pochádza z iných zdrojov (napr. príspevky a náhrady v rámci dohôd a programov EÚ, úroky z omeškania úhrady platieb a pokút a iné príjmy).

Čo sme zistili

Suma, ktorá bola predmetom auditu	Ovplyvnená významnými chybami?
159,3 mld. EUR	Nie – bez významných chýb v rokoch 2018 a 2017

Preventívne a nápravné opatrenia

Celkovo boli systémy týkajúce sa príjmov, ktoré sme preskúmali, účinné, no kľúčové vnútorné kontroly tradičných vlastných zdrojov, ktoré sme posudzovali v Komisii a v niektorých členských štátoch, boli čiastočne účinné.

Zistili sme, že na podporu plánu kontrol Komisie nebolo vypracované štruktúrované a zdokumentované posúdenie rizika. To malo vplyv na to, ako Komisia overovala výkazy TVZ členských štátov. Zistili sme aj nedostatky v spôsobe riadenia cla zo strany členských štátov, najmä pokiaľ ide o zostavovanie výkazov TVZ, oneskorenie vymáhania colných dlhov a neskoré zaznamenanie týchto dlhov do účtovného systému.

Okrem toho sme tretí rok po sebe zaznamenali, že Komisia vyjadrila vo svojej výročnej správe o činnosti výhradu k správnosti objemu vybraných TVZ. Dôvodom je, že niektorí dovozcovia sa vyhli plateniu cla na textil a obuv.

Čo odporúčame

Komisiu odporúčame:

- zaviesť štruktúrovanejšie a lepšie zdokumentované posúdenie rizík pre svoje plánovanie kontrol TVZ vrátane analýzy úrovne rizika každého členského štátu a rizík v súvislosti so zostavovaním účtov pre clá,
- zintenzívniť rozsah svojich mesačných a štvrtročných kontrol výkazov TVZ vykonávaním podrobnejšej analýzy neobvyklých zmien s cieľom zabezpečiť okamžitú reakciu na potenciálne odchýlky.

*Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o našom audite príjmov EÚ sa nachádzajú v kapitole 4 našej **výročnej správy za rok 2018**.*

Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť

Spolu: 21,4 mld. EUR

Čo sme kontrolovali

Výdavkové programy v tejto oblasti politiky zohrávajú dôležitú úlohu pri stimulovaní rastu a vytváraní pracovných miest v EÚ. Najväčší podiel na výdavkoch majú siedmy rámcový program (7. RP), program Horizont 2020 pre výskum a inovácie a program Erasmus+ v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu. V rámci ďalších programov sa poskytuje financovanie na vesmírny program Galileo (globálny navigačný satelitný systém EÚ), Nástroj na prepájanie Európy (NPE) a medzinárodný termionukleárny experimentálny reaktor.

Za rok 2018 boli v tejto oblasti predmetom auditu výdavky vo výške 17,9 mld. EUR. Väčšinu z nich riadila priamo Komisia a mala podobu grantov pre prijímateľov z verejného a zo súkromného sektora podieľajúcich sa na projektoch. Programy v oblasti výskumu a inovácií tvorili 45 % výdavkov, ktoré sme kontrolovali v roku 2018.

Čo sme zistili

Suma, ktorá bola predmetom auditu	Ovplyvnená významnými chybami?	Odhadovaná najpravdepodobnejšia chybovosť
17,9 mld. EUR	Áno	2,0 % (2017: 4,2 %)

V roku 2018 bolo zo 130 transakcií, ktoré sme preskúmali, 54 (42 %) ovplyvnených chybami. Najpravdepodobnejšiu chybovosť odhadujeme na 2,0 %. Táto hodnota je nižšia ako v roku 2017, no stále sa hodnotí ako významná.

Preventívne a nápravné opatrenia

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch je z hľadiska správnosti transakcií hlavným rizikom to, že prijímatelia vykážu neoprávnené náklady, ktoré Komisia pred úhradou neodhalí a neopraví. Zistili sme, že väčšina chýb sa týkala neoprávnených nákladov (napr. cestovné náklady a náklady na vybavenie, ktoré nesúviseli s daným projektom), osobných nákladov, ktoré nevznikli v priamej súvislosti s projektom, a nákladov na rozsiahlu výskumnú infraštruktúru, ktoré prijímatelia deklarovali chybne.

Príklad: Viaceré chyby v tej istej žiadosti

Malá firma pôsobiaca v sektore zdravotnej starostlivosti, ktorá bola po prvýkrát zapojená do realizácie projektu EÚ, deklarovala osobné náklady, náklady spojené so subdodávateľmi a iné náklady vo výške 1,1 mil. EUR. Veľká väčšina položiek, ktoré sme preskúmali, obsahovala chyby. Prijímateľ konkrétne nepoužil na výpočet osobných nákladov metódu, ktorá by bola v súlade s pravidlami programu Horizont 2020.

Komisia prijala nápravné opatrenia, ktoré priamo ovplyvnili štyri zo 130 preskúmaných transakcií. Bez týchto opatrení by bola odhadovaná chybovosť za túto kapitolu vyššia o 0,1 percentuálneho bodu.

Súčasne bol však k dispozícii dostatok informácií na to, aby sa predišlo ôsmim ďalším prípadom, v ktorých sme zistili a vyčíslili chyby, alebo aby sa tieto chyby odhalili a opravili. Keby sa tieto informácie skutočne použili na opravu chýb, celková odhadovaná chybovosť vo výdavkoch na okruh Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť by bola nižšia o 0,3 percentuálneho bodu a teda pod prahom významnosti.

Horizont 2020 a Erasmus+

V minulosti sme informovali o tom, že program Horizont 2020 má jednoduchšie pravidlá financovania ako jeho predchodca, 7. RP. V rámci programu Horizont 2020 môžu prijímatelia okrem toho vykazať kapitalizované a prevádzkové náklady na rozsiahlu výskumnú infraštruktúru, ak spĺňajú určité podmienky a ak Komisia v rámci svojho *ex ante* posúdenia kladne vyhodnotí ich metodiky výpočtu nákladov. Pri tohtoročnom audite sa však ukázalo, že *ex ante* posúdenie nemalo veľký vplyv na zamedzenie chýb.

V súvislosti s programom Horizont 2020 sme preskúmali aj audity vykonané Komisiou aj zmluvnými externými audítormi. V niektorých záznamoch, ktoré sme preskúmali, sme zistili nejednotné prístupy k výberu vzorky a nedostatky týkajúce sa dokumentácie a správ o kontrolných zisteniach, ako aj nedostatky v kvalite auditorských postupov. Takisto sme zistili metodický nedostatok v súvislosti s výpočtom chybovosti: aj keď sa pri *ex post* auditoch len zriedkakedy splní cieľ maximálne pokryť schválené náklady, chybovosť sa systematicky vypočítava na základe všetkých schválených nákladov namiesto skutočne kontrolovanej sumy. Chybovosť je v dôsledku toho podhodnotená.

V súvislosti s programom Erasmus+ poznamenávame, že Výkonná agentúra pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru (EACEA) vydala rovnako ako minulý rok výhradu k účinnosti vnútorných kontrol pre riadenie grantov. Pri našich auditoch projektov v rámci programu Erasmus+ sa navyše ukázalo, že niektoré vnútroštátne pravidlá neboli plne zosúladené so zásadami, ktoré uplatňuje EÚ, najmä pokiaľ ide o maximálne sumy úhrady a mechanizmy financovania.

Správy Komisie o zákonnosti a správnosti

Výročné správy o činnosti Generálneho riaditeľstva pre výskum a inováciu (GR pre výskum a inováciu), agentúry EACEA a Výkonnej agentúry pre malé a stredné podniky (EASME) poskytujú verný obraz o ich finančnom riadení a správnosti príslušných transakcií. Informácie, ktoré boli v týchto správach uvedené, celkovo potvrdzujú naše zistenia a závery.

Posúdenie výkonnosti

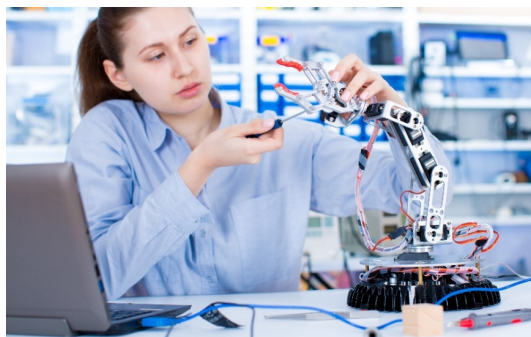
Posúdili sme správy Komisie o výkonnosti 50 projektov v oblasti výskumu a inovácií, ktoré boli vybrané do našej vzorky. Podľa správ o pokroku väčšina týchto projektov dosiahla očakávané výstupy a výsledky. V niektorých prípadoch však vykázaný pokrok len čiastočne zodpovedal

dohodnutým cieľom alebo vykázané náklady boli v nepomere k dosiahnutému pokroku. V ďalších prípadoch neboli navyše výstupy a výsledky projektov šírené tak, ako sa plánovalo.

Čo odporúčame

Komisií odporúčame:

- účinnejšie informovať malé a stredné podniky (MSP) o platných pravidlách financovania a vykonávať lepšie zamerané kontroly žiadostí MSP o preplatenie nákladov, a s ohľadom na nasledujúci rámcový program pre výskum ešte viac zjednodušiť pravidlá vykazovania osobných nákladov a nákladov na rozsiahlu výskumnú infraštruktúru,
- v súvislosti s programom Horizont 2020 prijať opatrenia na riešenie pripomienok týkajúcich sa *ex post* auditov, a konkrétne jednotnosti výberu vzorky, dokumentácie a správ o kontrolných zisteniach, ako aj kvality audítorských postupov,
- bezodkladne riešiť zistenia Útvary Komisie pre vnútorný audit týkajúce sa:
 - i) systémov vnútornej kontroly agentúry EACEA v súvislosti s riadením grantov v rámci programu Erasmus+;
 - ii) monitorovania dodržiavania zmluvných povinností a požiadaviek na podávanie správ o šírení a využívaní výsledkov výskumných a inovačných projektov.

Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o našom audite výdavkov EÚ na konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť sa nachádzajú v kapitole 5 našej výročnej správy za rok 2018.

Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť

Spolu: 54,5 mld. EUR

Čo sme kontrolovali

Výdavky v rámci tejto oblasti politiky sú zamerané na znižovanie rozdielov v rozvoji jednotlivých členských štátov a regiónov EÚ a na posilnenie konkurencieschopnosti. Tieto ciele sa plnia hlavne za pomoci Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Kohézneho fondu a Európskeho sociálneho fondu (ESF) a projekty sa financujú formou spolufinancovania v rámci viacročných operačných programov.

Na riadení výdavkov sa spoločne podieľajú Komisia a členské štáty. V rámci Komisie za implementáciu EFRR a Kohézneho fondu zodpovedá Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku (GR pre regionálnu a mestskú politiku) a za implementáciu ESF Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie).

V roku 2018 boli predmetom nášho auditu v tejto oblasti výdavky vo výške 23,6 mld. EUR, čo bolo výrazne viac ako v roku 2017 (8,0 mld. EUR).

Platby preskúmavame, keď výdavky vznikli, boli zaznamenané a schválené. V súlade s týmto prístupom suma, ktorá bola predmetom auditu na účely výročnej správy za rok 2018, zahŕňala aj výdavky vo výške 16,5 mld. EUR z predchádzajúcich rokov, ktoré Komisia schválila alebo zúčtovala v roku 2018. Platby uhradené v roku 2018 vo výške 47,4 mld. EUR, ktoré sa týkali výdavkov, ktoré Komisia zatiaľ neschválila, neboli súčasťou kontrolovaného súboru.

Čo sme zistili

Suma, ktorá bola predmetom auditu	Ovplyvnená významnými chybami?	Odhadovaná najpravdepodobnejšia chybovosť
23,6 mld. EUR	Áno	5,0 % (2017: 3,0 %)

Preventívne a nápravné opatrenia

V roku 2018 sme vykonali výber štatisticky reprezentatívnej vzorky 220 transakcií, ktoré už predtým preskúmali orgány auditu členských štátov. Našli a vyčíslili sme v nich 36 chýb. Riadiace orgány a orgány auditu v členských štátoch tieto chyby neodhalili. Berúc do úvahy 60 chýb, ktoré zistili orgány auditu, a opravy uplatnené orgánmi zodpovednými za programy (v celkovej výške 314 mil. EUR za obe programové obdobia spolu: 2007 – 2013 aj 2014 – 2020), chybovosť odhadujeme na úrovni 5,0 %.

Počet a vplyv chýb, ktoré sme zistili, naznačujú pretrvávajúce nedostatky týkajúce sa správnosti výdavkov, ktoré vykazujú riadiace orgány. Najväčší podiel na nami odhadnutej chybovosti majú neoprávnené výdavky a projekty, po nich nasleduje porušenie pravidiel vnútorného trhu (napr. pre verejné obstarávanie a štátnu pomoc) a chýbajúce zásadné podporné dokumenty. Niektoré z týchto chýb vznikli v dôsledku komplexných vnútroštátnych pravidiel, ktoré idú nad rámec požiadaviek právnych predpisov EÚ (pozri nasledujúci rámček).

Príklad: Zložité vnútroštátne pravidlá oprávnenosti

Zistili sme, že pravidlá oprávnenosti jedného operačného programu v Poľsku zahŕňali podmienku zakazujúcu využiť grant EÚ, ak iný subjekt vykonáva rovnaký typ podnikateľskej činnosti v tých istých priestoroch. Táto požiadavka, ktorá je nad rámec toho, čo je stanovené v právnych predpisoch EÚ, bola uvedená aj v dohode o grante. Keďže jeden prijímateľ, právnik, začal vykonávať činnosť v tých istých priestoroch ako iná právnická firma, projekt nebol oprávnený na spolufinancovanie.

Posúdenie práce orgánov auditu

Na využívanie finančných prostriedkov majú dohliadať orgány auditu. Ich práca je rozhodujúcou súčasťou rámca uistenia a kontroly v oblasti súdržnosti. Tento rok sme v súvislosti s 15 balíkmi dokumentov na zabezpečenie uistenia za obdobie 2014 – 2020 a deviatimi balíkmi k ukončeniu programov za obdobie 2007 – 2013 posúdili prácu 15 zo 126 orgánov auditu v 14 členských štátoch.

Podobne ako v minulom roku sme v niekoľkých prípadoch pri preskúmaní odhalili nedostatky týkajúce sa rozsahu, kvality a/alebo dokumentácie ich práce a reprezentatívnosti ich vzoriek. Všetky orgány auditu v našej vzorke vykázali zvyškovú chybovosť, ktorá nepresiahla 2 %. Komisia na základe overení opravila zvyškovú chybovosť na hodnotu presahujúcu 2 % v prípade štyroch z 15 balíkov dokumentov na zabezpečenie uistenia za obdobie 2014 – 2020, ktoré boli v našej vzorke.

Vzhľadom na ďalšie chyby, ktoré sme zistili, nami prepočítaná chybovosť presiahla 2 % aj pri štyroch ďalších balíkoch dokumentov na zabezpečenie uistenia z 15 balíkov za obdobie 2014 – 2020 a pri jednom z deviatich balíkov k ukončeniu programov za obdobie 2007 – 2013.

Práca Komisie v súvislosti s uistením a vykazovanie zvyškovej chybovosti v jej výročných správach o činnosti

Výročné správy o činnosti (VŠČ) sú kľúčovým nástrojom Komisie, prostredníctvom ktorého vykazuje, či získala primerané uistenie o tom, že zavedené postupy kontrol zabezpečujú správnosť výdavkov.

Minulý rok sme poukázali na to, že požiadavky týkajúce sa vykazovania vo VŠČ neboli primerane upravené pre potreby rámca kontroly a uistenia na obdobie 2014 – 2020. Komisia odvtedy vynaložila úsilie na zlepšenie mechanizmov vykazovania správnosti. Vo svojich výročných správach o činnosti za rok 2018 Komisia predstavila aktualizovaný kľúčový ukazovateľ výkonnosti (KPI) týkajúci sa správnosti a uviedla, že zvyšková chybovosť za účtovný rok 2016/2017 bola za obe generálne riaditeľstvá pod hodnotou 2 %.

Zistili sme však problémy, ktoré majú vplyv na spoľahlivosť týchto údajov. Informovali sme preto, že v čase, keď Komisia túto mieru chýb uverejňuje, ešte nie je konečná a že ju možno považovať len za minimálnu chybovosť.

Komisia vo svojej výročnej správe o riadení a výkonnosti rozpočtu EÚ odhaduje, že suma vystavená riziku pri platbe v súvislosti s príslušnými výdavkami za rok 2018 v oblasti „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“ je 1,7 %. Tento údaj však zahŕňa aj výdavky, ktoré ešte neprešli celým cyklom kontroly. K tomu dôjde až od roku 2020.

Zistili sme tiež niekoľko záležitostí, ktoré by mohli ovplyvniť ročné ukončovanie operačných programov z programového obdobia 2014 – 2020 s konečnou zvyškovou chybovosťou pod 2 %.

Z našej práce týkajúcej sa rôznych prvkov nášho auditu vyplýva, že na chybovosť v oblasti „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“, ktorú Komisia uvádza vo svojej výročnej správe o riadení a výkonnosti a vo výročných správach o činnosti za rok 2018, sa v súčasnosti stále nemožno spoliehať.

Posúdenie výkonnosti

V roku 2018 sme preskúmali, či členské štáty stanovili vo svojich operačných programoch ukazovatele výstupov a výsledkov, ktoré sú relevantné z hľadiska ich cieľov, a či boli ciele týkajúce sa výstupov a výsledkov projektov v súlade s cieľmi operačných programov. Overovali sme tiež, či členské štáty zriadili databázu s informáciami o výkonnosti na úrovni projektov a do akej miery orgány auditu kontrolovali spoľahlivosť týchto informácií.

Napriek tomu, že členské štáty majú monitorovacie systémy na zaznamenávanie informácií o výkonnosti, zistili sme niekoľko prípadov, keď orgány nestanovili ukazovatele výsledkov alebo výstupov na úrovni projektov, a ďalšie prípady, keď nestanovili vôbec žiadne ukazovatele ani ciele, ktorými by sa dala merať výkonnosť projektov. Ďalej sme zistili, že ukončené projekty nedosiahli vždy úplne svoje ciele týkajúce sa výkonnosti.

Čo odporúčame

Zdôraznili sme, že štyri z našich odporúčaní z minulého roka sa týkajú záležitostí, ktoré sme zistili znovu a preto sa teraz neopakujú. Okrem toho sme zistili nové problémy a Komisii odporúčame:

- zabezpečiť, aby orgán auditu alebo audítor vybraný skupinou EIB vykonával pravidelné kontroly na úrovni finančných sprostredkovateľov založené na reprezentatívnej vzorke úhrad konečným príjemcom,
- v prípadoch, keď sa zistilo, že kontroly nie sú dostatočné, vypracovať a zaviesť vhodné kontrolné opatrenia, ktorými by sa zabránilo možnosti významnej nezrovnalosti výdavkov pri ukončení programov,
- urobiť potrebné kroky na zabezpečenie toho, aby kontrolné zoznamy používané riadiacimi orgánmi a orgánmi auditu zahŕňali overenie súladu s článkom 132 nariadenia o spoločných ustanoveniach, v ktorom sa uvádza, že prijímatelia musia dostať celkovú sumu oprávnených výdavkov do 90 dní od dátumu predloženia príslušnej žiadosti o platbu,
- vyriešiť nedostatky zistené pri ukončení programov a zabezpečiť, aby nemohol byť ukončený žiadny program s významnou mierou nezrovnalostí vo výdavkoch.

Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o našom audite výdavkov EÚ na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť sa nachádzajú v kapitole 6 našej výročnej správy za rok 2018.

Prírodné zdroje

Spolu: 58,0 mld. EUR

Čo sme kontrolovali

Táto výdavková oblasť zahŕňa spoločnú poľnohospodársku politiku (SPP), spoločnú rybársku politiku a časť výdavkov EÚ na životné prostredie a opatrenia v oblasti klímy.

SPP predstavuje 98 % výdavkov na okruh „Prírodné zdroje“. Jej tri všeobecné ciele, stanovené v právnych predpisoch EÚ, sú:

- životaschopná výroba potravín so zameraním na príjmy z poľnohospodárskej činnosti, poľnohospodársku produktivitu a stabilitu cien,
- udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi a opatrenia proti zmene klímy so zameraním na emisie skleníkových plynov, biodiverzitu, pôdu a vodu,
- vyvážený územný rozvoj.

Komisia, a konkrétne Generálne riaditeľstvo pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka), riadia SPP spoločne s platobnými agentúrami v členských štátoch. Výdavky na SPP možno rozdeliť na tri veľké kategórie:

- priame platby poľnohospodárom, ktoré sú plne financované z rozpočtu EÚ,
- poľnohospodárske trhové opatrenia, tiež plne financované z rozpočtu EÚ s výnimkou niektorých opatrení spolufinancovaných členskými štátmi, napr. propagačné opatrenia a školský program na podporu konzumácie ovocia, zeleniny a mlieka v školách,
- programy rozvoja vidieka členských štátov spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Za rok 2018 boli v tejto oblasti predmetom auditu výdavky vo výške 58,1 mld. EUR.

Čo sme zistili

Suma, ktorá bola predmetom auditu	Ovplyvnená významnými chybami?	Odhadovaná najpravdepodobnejšia chybovosť
58,1 mld. EUR	Áno	2,4 % (2017: 2,4 %)

Priame platby ako celok neobsahovali významné chyby

Priame platby poľnohospodárom sú založené predovšetkým na ploche poľnohospodárskej pôdy vykazanej poľnohospodármi. Tieto platby predstavujú 72 % výdavkov v rámci okruhu VFR „Prírodné zdroje“.

Hlavným nástrojom riadenia priamych platieb je integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS), ktorého súčasťou je systém identifikácie poľnohospodárskych pozemkov (LPIS). Systém IACS pomohol znížiť chybovosť v priamych platbách a systém LPIS má na tom je mimoriadne významný podiel.

Skontrolovali sme 95 priamych platieb a zistili sme, že 77 z nich nebolo ovplyvnených chybami. Dospeli sme k záveru, že priame platby ako celok neobsahovali významné chyby.

Rozvoj vidieka, trhové opatrenia, rybárstvo, životné prostredie a opatrenia v oblasti klímy

Zložité pravidlá oprávnenosti zvyšujú riziko chýb v týchto výdavkových oblastiach. Otestovali sme 156 platieb a zistili sme, že 40 bolo ovplyvnených chybami. Hlavnými zdrojmi chýb boli:

- neoprávnení prijímatelia, neoprávnené činnosti alebo náklady (pozri príklad),
- nepresné údaje o plochách alebo počte zvierat,
- nedodržanie pravidiel verejného obstarávania alebo pravidiel udeľovania grantov,
- administratívne chyby.

Príklad: Prijímateľ nesplnil pravidlá oprávnenosti v súvislosti s investíciami do poľnohospodárskeho podniku

Preskúmali sme prípad, keď prijímateľ spolu s ďalšími členmi rodiny predložil spoločnú žiadosť o podporu na výstavbu chlievu pre ošípané s kapacitou až 600 prasníc. Každý z týchto združených prijímateľov požiadaval o maximálnu mieru podpory, ktorá bola približne 215 000 EUR. Keďže účelom opatrenia bolo podporiť rozvoj malých a stredných poľnohospodárskych podnikov, v podmienkach oprávnenosti sa stanovovalo, že ekonomická veľkosť podnikov žiadateľov nesmie presahovať 250 000 EUR a plocha 300 hektárov. Prijímatelia tvrdili, že prevádzkujú nezávislé podniky. Zistili sme, že vlastnili podiely v rodinnej firme pôsobiacej na tom istom mieste. Ak sa zohľadní podiel prijímateľa v rodinnej firme, jeho podnik prekračuje strop stanovený pre ekonomickú veľkosť.

Preventívne a nápravné opatrenia

Komisia a orgány členských štátov uplatnili nápravné opatrenia, ktoré priamo ovplyvnili 53 z 251 preskúmaných transakcií. Bez týchto opatrení by bola odhadovaná chybovosť za túto kapitolu vyššia o 0,6 percentuálneho bodu. Vnútroštátne orgány však mali zároveň v 12 prípadoch vyčíslených chýb k dispozícii dostatok informácií na to, aby sa chybám predišlo alebo aby sa odhalili a opravili pred deklarovaním výdavkov Komisii. Ak by členské štáty riadne využili všetky informácie, ktoré mali k dispozícii, odhadovaná chybovosť by bola nižšia o 0,6 percentuálneho bodu.

Správy Generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka týkajúce sa správnosti výdavkov na SPP

GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka využíva národné kontrolné štatistiky, ktoré dostáva od platobných agentúr. Vykonáva tiež úpravy na základe výsledkov auditov certifikačných orgánov a na základe vlastných kontrol a odborného úsudku s cieľom stanoviť odhad sumy vystavenej riziku pri platbe.

Riaditeľ každej zo 76 platobných agentúr poskytuje Generálnemu riaditeľstvu pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka ročné vyhlásenie riadiaceho subjektu o účinnosti ich systémov kontroly a správu o kontrolách platobnej agentúry. Na účely poskytnutia dodatočného uistenia sú certifikačné orgány od roku 2015 povinné každoročne predkladať za každú platobnú agentúru stanovisko k zákonnosti a správnosti výdavkov, o ktorých preplatenie požiadali členské štáty.

GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka pri svojich kontrolách zistilo nedostatky v práci certifikačných orgánov. Ako sme uviedli minulý rok, prácu certifikačných orgánov je potrebné ďalej zlepšovať, ak ju má Komisia využívať ako primárny zdroj uistenia o správnosti výdavkov na SPP.

Na základe kontrolných štatistík platobných agentúr členské štáty vykázali vo výdavkoch na SPP ako celok celkovú chybovosť vo výške takmer 1 %. Preskúmali sme úpravy, ktoré vykonalo GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v súvislosti s chybovosťou vykázanou členskými štátmi. Ako v predchádzajúcich rokoch, GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka aj teraz pri väčšine svojich úprav vychádzalo z vlastných kontrol systémov platobných agentúr a výdavkov. GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vypočítava väčšinu týchto úprav ako paušálne sadzby, čo má odrážať závažnosť a rozsah nedostatkov, ktoré generálne riaditeľstvo zistilo v systémoch kontroly.

GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vo svojej VŠČ odhaduje sumu vystavenú riziku pri platbe za výdavky na SPP ako celok približne na 2,1 % a za priame platby zhruba na 1,8 %. Komisia prezentuje tieto výsledky aj vo svojej výročnej správe o riadení a výkonnosti. Odhad Komisie je v súlade s našim záverom, podľa ktorého sa významná chybovosť vyskytla vo výdavkoch na okruh „Prírodné zdroje“, no nie na priame platby.

Posúdenie výkonnosti

Preskúmali sme vzorku 113 akcií v oblasti rozvoja vidieka v 18 členských štátoch. Zistili sme, že väčšina akcií zabezpečila očakávané výstupy a že členské štáty spravidla kontrolovali primeranosť výdavkov, zriedkakedy však využívali možnosti zjednodušeného vykazovania nákladov.

Preskúmali sme, ako Komisia a členské štáty merali a vykazovali výkonnosť prostredníctvom spoločného rámca pre monitorovanie a hodnotenie SPP (*common monitoring and evaluation framework* – CMEF). Zamerali sme sa na to, ako použili ukazovatele výsledkov pri 113 platbách na rozvoj vidieka a 95 priamych platbách.

Zistili sme niekoľko nedostatkov v tom, ako Komisia a členské štáty uplatňovali ukazovatele výsledkov rámca CMEF na meranie a vykazovanie výkonnosti výdavkov, pričom tieto zistenia

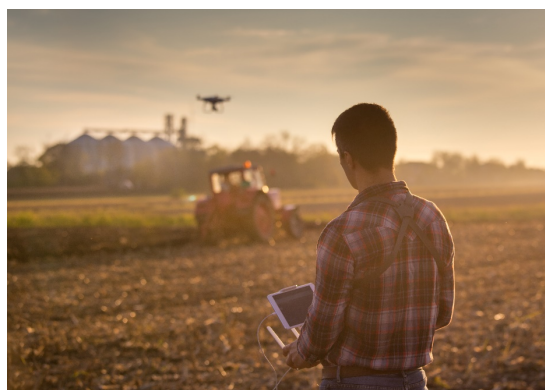
zodpovedali zisteniam z predchádzajúcich auditov zameraných na meranie výkonnosti výdavkov v poľnohospodárstve a výdavkov na rozvoj vidieka.

V návrhu na zavedenie modelu vykonávania SPP založeného na výkonnosti pre obdobie po roku 2020 Komisia stanovila spoločné ukazovatele výstupov, výsledkov a vplyvu. Hoci sme v stanovisku č. 7/2018 k tomuto návrhu uvítali prechod na model založený na výkonnosti, vyjadrili sme názor, že tieto ukazovatele ešte neboli plne rozpracované a predložili sme konkrétne pripomienky k navrhovaným ukazovateľom.

Čo odporúčame

Vo výročnej správe za rok 2017 sme Komisii predložili tri odporúčania s cieľovou lehotou na vykonanie do konca roka 2019. Týkali sa opatrení členských štátov zameraných na riešenie príčin chýb a kvalitu práce certifikačných orgánov. Tieto odporúčania sú relevantné aj z hľadiska tohtoročných zistení a záverov a v náležitom čase ich budeme následne kontrolovať.

Tento rok sme tiež odporučili, aby Komisia s ohľadom na obdobie po roku 2020 zobrala na vedomie nedostatky, ktoré sme zistili v súčasnom rámci, s cieľom zabezpečiť, aby sa ukazovateľmi výsledkov riadne merali účinky opatrení a aby mali ukazovatele jasnú väzbu na súvisiace intervenčné opatrenia a ciele politík.

*Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o našom audite výdavkov EÚ na prírodné zdroje sa nachádzajú v kapitole 7 našej **výročnej správy za rok 2018**.*

Bezpečnosť a občianstvo

Spolu: 3,1 mld. EUR

Čo sme kontrolovali

Tento okruh zahŕňa rôzne politiky, ktorých spoločným cieľom je posilniť myšlienku európskeho občianstva vytvorením priestoru slobody, spravodlivosti a bezpečnosti bez vnútorných hraníc.

Oblasť „Migrácia a bezpečnosť“ sa realizuje prevažne prostredníctvom zdieľaného riadenia medzi členskými štátmi a Generálnym riaditeľstvom Komisie pre migráciu a vnútorné záležitosti (GR pre migráciu a vnútorné záležitosti). Najdôležitejšie fondy v tomto okruhu sú:

- Fond pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF), ktorého cieľom je prispievať k účinnému riadeniu migračných tokov a zaistiť spoločný prístup EÚ k azylu a prisťahovalectvu,
- Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF), ktorého cieľom je dosiahnuť vysokú úroveň bezpečnosti v EÚ.

Tieto fondy začali fungovať v roku 2014, keď nahradili program SOLID (Solidarita a riadenie migračných tokov), a budú trvať do roku 2020. V roku 2018 tvoria približne polovicu (45 %) výdavkov EÚ v tejto oblasti.

Výdavky 13 decentralizovaných agentúr, ktoré aktívne plnia kľúčové priority EÚ v oblastiach migrácie a bezpečnosti, justičnej spolupráce a zdravia, predstavujú ďalších 27 %. O agentúrach EÚ informujeme osobitne v špecifických ročných správach a ročnom zhrnutí s názvom Audit agentúr EÚ v skratke.

V roku 2018 predstavovali výdavky, ktoré boli predmetom auditu v tejto oblasti, 3,0 mld. EUR.

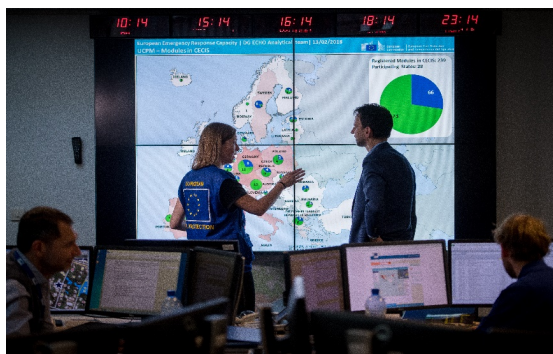
Čo sme zistili

V roku 2018 sme skontrolovali vybrané systémy, ktoré sa vzťahujú na hlavné politiky tejto výdavkovej oblasti, a preskúmali sme malý počet transakcií. Zistili sme, že spôsob, akým GR pre migráciu a vnútorné záležitosti riadilo výzvy na predkladanie návrhov a žiadostí o granty, bol účinný. Zároveň sme pri preskúmaní odhalili nedostatky pri uplatňovaní pravidiel verejného obstarávania a určité nezrovnalosti v spravovaní fondov AMIF a ISF, ako aj v kontrolách programu „Potraviny a krmivá“ vykonávaných Generálnym riaditeľstvom pre zdravie a bezpečnosť potravín.

Čo odporúčame

Komisii odporúčame:

- o uistiť sa, že pri administratívnych kontrolách žiadostí o platbu systematicky využíva dokumenty, o ktoré požiadala prijímateľov grantov, s cieľom dôkladne preskúmať zákonnosť a správnosť postupov verejného obstarávania, ktoré títo prijímatelia zorganizovali,
- o dať pokyn orgánom členských štátov zodpovedným za národné programy financované z fondov AMIF a ISF, aby pri administratívnych kontrolách žiadostí o platbu v dostatočnej miere skontrolovali zákonnosť a správnosť postupov obstarávania zorganizovaných prijímateľmi prostriedkov z týchto fondov.

*Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o našom audite výdavkov EÚ na bezpečnosť a občianstvo sa nachádzajú v kapitole 8 našej **výročnej správy za rok 2018**.*

Globálna Európa

Spolu: 9,5 mld. EUR

Čo sme kontrolovali

Táto oblasť výdavkov zahŕňa výdavky na zahraničnú politiku, presadzovanie hodnôt EÚ, podporu pre kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny na vstup do EÚ, ako aj na rozvojovú a humanitárnu pomoc pre rozvojové a susedné krajiny (s výnimkou Európskych rozvojových fondov – pozri strany 40 až 42).

Výdavky realizuje buď priamo niekoľko generálnych riaditeľstiev Komisie (zo svojho ústredia v Bruseli alebo prostredníctvom delegácií EÚ vo viac než 150 prijímateľských krajinách), alebo ich realizujú nepriamo prijímateľské krajiny a medzinárodné organizácie prostredníctvom širokej škály nástrojov spolupráce a metód poskytovania pomoci.

V roku 2018 predstavovali výdavky, ktoré boli predmetom auditu v tejto oblasti, 8,0 mld. EUR.

Čo sme zistili

V roku 2018 sme zistili prípady neoprávnených výdavkov a nedodržania právnych a finančných pravidiel pre udeľovanie zákaziek, no našli sme aj príklady účinných vonkajších kontrol.

Neochota medzinárodných organizácií spolupracovať, ktorá sa prejavila tým, že nám nezaslali kľúčové podporné dokumenty, vážne zdržala našu audítorskú prácu. Sme toho názoru, že to predstavuje porušenie našich práv vykonávať audit stanovených v Zmluve o fungovaní EÚ.

Výročné správy o činnosti a ďalšie mechanizmy riadenia

Generálne riaditeľstvo pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení zadalo v roku 2018 externému zmluvnému dodávateľovi na vykonanie štvrtú ročnú štúdiu o zvyškovej chybovosti. Účelom štúdie o zvyškovej chybovosti je zmerať „chyby, ktoré vznikli napriek všetkým kontrolám na predchádzanie, odhalenie a nápravu“. Pri 24 % transakcií vo vzorke sa však štúdia o zvyškovej chybovosti v roku 2018 v plnej miere spolieha na výsledky predchádzajúcich kontrol bez toho, aby sa vykonali akékoľvek ďalšie kontroly. Tento podiel sa od roku 2017 takmer zdvojnásobil.

Z nášho preskúmania okrem toho vyplynulo, že existuje priestor na zlepšenie miery úsudku, ktorý je ponechaný audítorm pri odhadovaní chýb za jednotlivé transakcie.

Generálne riaditeľstvo pre civilnú ochranu a operácie humanitárnej pomoci EÚ vynaložilo dodatočné úsilie o to, aby boli z výpočtu odhadu sumy vystavenej riziku vyňaté vymožené sumy predbežného financovania, zrušené príkazy na vymáhanie a získané úroky. Napriek tomu sme však zistili, že spoľahlivosť údajov za rok 2018 uvedený vo výročnej správe o činnosti generálneho riaditeľstva oslabujú neodhalené chyby, ktoré viedli k nadhodnoteniu nápravnej kapacity generálneho riaditeľstva.

Posúdenie výkonnosti

Okrem kontroly správnosti sme posudzovali aj aspekty výkonnosti 15 dokončených projektov. Všetky preskúmané projekty okrem jedného mali jasné a relevantné ukazovatele výkonnosti. Logické rámce mali dobrú štruktúru a ciele pre výstupy boli realistické a dosiahnuteľné.

Čo odporúčame

Komisií odporúčame:

- o prijať všetky potrebné opatrenia na posilnenie povinnosti medzinárodných organizácií poskytnúť nám akýkoľvek dokument alebo informácie, ktoré potrebujeme pre prácu,
- o podniknúť kroky na úpravu metodiky GR pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení, ktorá obmedzí rozhodnutia o plnej spoľahlivosti, a pozorne monitorovať jej uplatňovanie,
- o upraviť spôsob výpočtu nápravnej kapacity v roku 2019 tým, že sa z výpočtu vylúčia vymožené sumy nevyužitého predbežného financovania.

*Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o našom audite výdavkov EÚ na Globálnu Európu sa nachádzajú v kapitole 9 našej **výročnej správy za rok 2018**.*

Administratíva

Spolu: 9,9 mld. EUR

Čo sme kontrolovali

Náš audit sa týkal administratívnych výdavkov inštitúcií a niektorých ďalších orgánov EÚ: Európsky parlament, Európska rada a Rada Európskej únie, Komisia, Súdny dvor, Dvor audítorov, Európsky hospodársky a sociálny výbor, Výbor regiónov, európsky ombudsman, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov a Európska služba pre vonkajšiu činnosť.

Administratívne výdavky inštitúcií a orgánov v roku 2018 dosiahli 9,9 mld. EUR. Táto suma zahŕňala výdavky na ľudské zdroje (asi 60 % celkových výdavkov), výdavky na budovy, zariadenie, energiu, komunikáciu a IT.

Výsledky auditov agentúr, ostatných decentralizovaných orgánov EÚ a európskych škôl uverejňujeme osobitne, v špecifických ročných správach. Uverejňujeme aj konsolidované zhrnutie týchto auditov.

Naše vlastné finančné výkazy kontroluje externý audítor. Audítorské stanovisko a správa sa uverejňujú v Úradnom vestníku Európskej únie a na našom webovom sídle.

V roku 2018 predstavovali výdavky, ktoré boli predmetom auditu v tejto oblasti, 9,9 mld. EUR.

Čo sme zistili

Suma, ktorá bola predmetom auditu	Ovplyvnená významnými chybami?
9,9 mld. EUR	Nie – bez významných chýb v rokoch 2018 a 2017

V roku 2018 sme za túto oblasť rozpočtu preskúmali 45 transakcií. Takisto ako v predchádzajúcich rokoch sme odhadli, že chybovosť nepresiahla prah významnosti. Tento rok sme však zistili väčší počet nedostatkov vo vnútorných kontrolách Komisie, a to v súvislosti so správou rodinných prídavkov vyplácaných zamestnancom.

Postupy verejného obstarávania na zvýšenie bezpečnosti osôb a priestorov

V reakcii na teroristické útoky v posledných rokoch prijali inštitúcie EÚ opatrenia na okamžité posilnenie ochrany svojich zamestnancov a priestorov. Preskúmali sme 13 postupov obstarávania týkajúcich sa týchto opatrení, ktoré inštitúcie zorganizovali v rokoch 2015 až 2018. Zamerali sme sa pri tom konkrétne na vymedzenie potrieb, typ uplatneného postupu obstarávania, priebeh postupu a výber zmluvných dodávateľov. Nedostatky sme zistili v postupoch zorganizovaných Parlamentom a Komisiou a spravidla vyplývali z naliehavej potreby uzavrieť zmluvy rýchlo.

Čo odporúčame

Komisií odporúčame:

- o zlepšiť systémy na správu zákonných rodinných prídavkov. Častejšie by mala preskúmať osobnú situáciu zamestnancov a zintenzívniť kontroly vyhlásení o prídavkoch uhradených z iných zdrojov.

*Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o našom audite výdavkov EÚ na administratívu sa nachádzajú v kapitole 10 našej **výročnej správy za rok 2018**.*

Európske rozvojové fondy

Spolu: 4,1 mld. EUR

Čo sme kontrolovali

Európske rozvojové fondy (ERF) sú hlavným nástrojom, prostredníctvom ktorého EÚ poskytuje pomoc na rozvojovú spoluprácu. Výdavky z ERF a nástroje spolupráce majú za cieľ odstraňovať chudobu a podporovať udržateľný rozvoj a integráciu afrických, karibských a tichomorských (AKT) krajín a zámorských krajín a území (ZKÚ) do svetovej ekonomiky.

Výdavky, ktoré boli predmetom auditu v tejto oblasti za rok 2018, predstavovali 3,7 mld. EUR. Tieto výdavky sa týkajú 8., 9., 10. a 11. ERF.

Čo sme zistili

Ročná účtovná závierka za rok 2018 vyjadruje verne finančnú situáciu ERF, výsledky operácií, peňažné toky a zmeny v čistých aktívach.

Okrem toho sme dospeli k záveru, že v príjmoch ERF sa nenachádzajú významné chyby.

Suma, ktorá bola predmetom auditu	Ovplyvnená významnými chybami?	Odhadovaná najpravdepodobnejšia chybovosť
3,7 mld. EUR	Áno	5,2 % (2017: 4,5 %)

V roku 2018 sme preskúmali reprezentatívnu vzorku 125 transakcií, ktorá bola vybraná z celého radu platieb z ERF. Keďže časť týchto výdavkov bola predmetom štúdie o zvyškovej chybovosti zadanej na vypracovanie Generálnym riaditeľstvom pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj (GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj), do svojej vzorky sme zahrnuli ďalších 14 transakcií, na ktoré sme po úprave uplatnili výsledky tejto štúdie. Na základe 39 chýb, ktoré sme vyčíslili, a upravených výsledkov štúdie o zvyškovej chybovosti za rok 2018 chybovosť odhadujeme na 5,2 %.

Zistili sme, že väčšina chýb vznikla v dôsledku nedodržania pravidiel verejného obstarávania, výdavkov, ktoré buď nevznikli alebo neboli oprávnené, režijných nákladov deklarovaných ako priame náklady a chýbajúcich podporných dokumentov.

K niekoľkým transakciám realizovaným medzinárodnými organizáciami nám neboli v primeranom časovom rámci predložené základné podporné dokumenty. To negatívne zasiahlo plánovanie a realizáciu našej audítorskej práce a je v rozpore so Zmluvou o fungovaní EÚ, podľa ktorej má Dvor audítorov právo, aby mu boli poskytnuté požadované informácie.

Príklad: Chyba pri obstarávaní

Komisia uzavrela s jednou medzinárodnou organizáciou dohodu o príspevku na podporu riadenia verejných financií na Jamajke. Celková hodnota zmluvy a príspevok EÚ predstavovali 5 mil. EUR. Pri obstarávaní zásob (193 700 EUR) pre projekt medzinárodná organizácia považovala za oprávnených len dodávateľov zo svojich členských krajín. Týmto bolo vyradených niekoľko krajín vrátane niektorých členských štátov EÚ, ktoré by mali byť oprávnené uchádzať sa o zapojenie do projektov financovaných z ERF.

Preventívne a nápravné opatrenia

V prípade niekoľkých transakcií obsahujúcich vyčísliteľné chyby mala Komisia dostatok informácií, aby chybám predišla alebo aby ich odhalila a opravila. Ak by Komisia riadne využila všetky informácie, ktoré mala k dispozícii, odhadovaná chybovosť vo výdavkoch z ERF by bola o 1,3 percentuálneho bodu nižšia.

Správy Generálneho riaditeľstva pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj týkajúce sa dodržiavania pravidiel

Preskúmali sme prácu zhotoviteľa štúdie o zvyškovej chybovosti za rok 2018. Už tretí rok po sebe sa v štúdiu odhaduje zvyšková chybovosť pod 2 % prahom významnosti stanoveným Komisiou. Štúdia o zvyškovej chybovosti nie je zákazkou na uisťovacie služby ani auditom. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch aj teraz sme zistili nedostatky, ako je obmedzený počet kontrol na mieste, neúplnosť kontrol postupov verejného obstarávania a výziev na predkladanie návrhov a odhad chýb. Všetky tieto obmedzenia prispeli k stanoveniu nižšej zvyškovej chybovosti, ktorá neodráža realitu.

GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj vyjadrilo vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2018 dve výhrady: jednu ku grantom a druhú ku konkrétnym programom riadeným Komisiou Africkej únie. Prvá výhrada sa vzťahuje len na granty, ktoré riadi GR pre európsku susedskú politiku a rokovania o rozšírení v mene GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj, keďže rozsah výhrady sa od roku 2016 postupne zužuje. Vzhľadom na obmedzenia štúdie o zvyškovej chybovosti v roku 2018 a v predchádzajúcich rokoch nie je úzky rozsah prvej výhrady dostatočne opodstatnený. Keďže štúdia o zvyškovej chybovosti je jedným z kľúčových prvkov posúdenia rizika GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj, musí byť podporená dostatočne podrobným usmernením, aby poskytla spoľahlivý základ pre vyjadrenie výhrady.

GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj odhadlo celkovú sumu vystavenú riziku pri ukončení programov na 49,8 mil. EUR. Na základe štúdie o zvyškovej chybovosti je tento odhad oproti predchádzajúcemu roku nižší o 29 %. Na základe našich pripomienok k štúdiu o zvyškovej chybovosti zastávame názor, že suma vystavená riziku by mala byť vyššia.

Posúdenie výkonnosti

Okrem overenia správnosti nám naše kontroly na mieste umožnili vyjadriť pripomienky k aspektom výkonnosti vybraných transakcií. Zistili sme prípady, keď sa položky nakúpené na účely opatrení financovaných z ERF nepoužili alebo keď sa inštalačné práce nezrealizovali podľa plánu. Tieto prípady oslabili efektívnosť a účinnosť opatrení EÚ.

Príklad: Ohrozená udržateľnosť projektu

Komisia schválila zákazku na výstavbu zariadenia na odsolovanie morskej vody v Džibutsku. Počas kontroly na mieste sme zistili, že oblasť, ktorá bola pôvodne určená pre projekt, sa výrazne zmenšila a v bezprostrednej blízkosti odsolovacieho zariadenia sa buduje nový prístav a vojenská základňa. Stavebné práce a následná prevádzka prístavu a vojenskej základne môžu mať vplyv na morské prúdy, kvalitu vody a umiestnenie ventilov na prívod vody. Všetky tieto faktory by mohli výrazne ovplyvniť použiteľnosť odsolovacieho zariadenia a ohroziť jeho dlhodobú udržateľnosť.

Čo odporúčame

Komisii odporúčame:

- o podniknúť kroky na posilnenie povinnosti medzinárodných organizácií poskytnúť nám na našu žiadosť všetky dokumenty alebo informácie, ktoré potrebujeme k splneniu svojich úloh,
- o zlepšiť metodiku štúdie o zvyškovej chybovosti a príručku k nej tak, aby poskytovali ucelenejšie usmernenia k záležitostiam, ktoré sme uviedli v tejto správe, a poskytl tak primeranú podporu pre posúdenia rizika GR pre medzinárodnú spoluprácu a rozvoj na účely vyjadrenia výhrad.

Chcete sa dozvedieť viac? Úplné informácie o našom audite ERF sa nachádzajú vo **výročnej správe** o aktivitách financovaných z 8., 9., 10. a 11. Európskeho rozvojového fondu (ERF) za rozpočtový rok 2018.

Základné informácie

Európsky dvor audítorov a jeho práca

Európsky dvor audítorov (EDA) je nezávislý externý audítor Európskej únie. Sídlime v Luxemburgu a zamestnávame približne 900 odborných a podporných zamestnancov zo všetkých členských štátov EÚ.

Naším poslaním je prispievať k zlepšovaniu správy a finančného riadenia EÚ a presadzovať vyvodzovanie zodpovednosti a transparentnosť. Vystupujeme ako nezávislý ochranca finančných záujmov občanov EÚ.

Naše audítorské správy a stanoviská sú základnou zložkou reťazca povinnosti zodpovedať sa v EÚ. Využívajú sa na vyvodenie zodpovednosti voči tým, ktorí vykonávajú politiky a programy EÚ: Komisia, iné inštitúcie a orgány EÚ a správne orgány v členských štátoch.

Varujeme pred rizikami, poskytujeme uistenie, poukazujeme na nedostatky a osvedčené postupy a usmerňujeme tvorcov politik a zákonodarcov EÚ, ako zlepšiť riadenie politik a programov EÚ. Svojou prácou zabezpečujeme, aby sa občania Európy dozvedeli, ako sa vynakladajú ich peniaze.

Naše výstupy

Vydávame:

- o výročné správy, ktoré obsahujú najmä výsledky finančných auditov a auditov zhody týkajúcich sa rozpočtu EÚ a Európskych rozvojových fondov, ale aj aspekty rozpočtového riadenia a výkonnosti,
- o osobitné správy, v ktorých sa prezentujú výsledky vybraných auditov konkrétnej politiky alebo výdavkových oblastí, či záležitostí týkajúcich sa rozpočtu alebo riadenia,
- o špecifické ročné správy o agentúrach, decentralizovaných orgánoch a spoločných podnikoch EÚ,
- o stanoviská k novým alebo aktualizovaným právnym predpisom s významným vplyvom na finančné riadenie, ktoré vypracujeme buď na žiadosť inej inštitúcie alebo z vlastnej iniciatívy,
- o publikácie vypracované na základe preskúmania, obsahujúce opis alebo informácie o politikách, systémoch, nástrojoch alebo užšie zameraných témach.

A napokon v našich podkladových dokumentoch k auditom prezentujeme základné informácie o nadchádzajúcich alebo prebiehajúcich audítorských úlohách.

Prehľad audítorského prístupu k nášmu vyhláseniu o vierohodnosti

Stanoviská v našom vyhlásení o vierohodnosti sa zakladajú na objektívnych dôkazoch získaných pri testovaní v rámci auditov v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi.

Ako sa uvádza v našej stratégii na obdobie 2018 – 2020, v súvislosti s celým našim vyhlásením o vierohodnosti je naším cieľom uplatňovať prístup založený na potvrdeniach, čo znamená, že pri našom stanovisku budeme vychádzať z vyhlásení (vedenia) Komisie. V prípade našej práce v súvislosti so spoľahlivosťou účtovnej závierky to tak je od roku 1994. Ak boli splnené podmienky príslušných medzinárodných audítorských štandardov, preskúmavame a opakovane vykonávame kontroly a overenia vykonávané osobami a subjektmi zodpovednými za plnenie rozpočtu EÚ. V plnom rozsahu teda zohľadňujeme prípadné nápravné opatrenia, ktoré boli na základe týchto kontrol prijaté.

Spôľahlivosť účtovnej závierky

Poskytuje ročná účtovná závierka EÚ úplné a správne informácie?

Generálne riaditeľstvá Komisie každoročne zaznamenávajú stovky tisíc účtovných údajov, ktoré zachytávajú informácie z rôznych zdrojov (vrátane členských štátov). Kontrolujeme, či účtovné postupy fungujú správne a či sú výsledné účtovné údaje úplné, správne zaznamenané a náležite predložené vo finančných výkazoch EÚ. Pokiaľ ide o audit spoľahlivosti účtovnej závierky, prístup založený na potvrdeniach uplatňujeme už od roku 1994, keď sme vydali naše prvé stanovisko.

- Hodnotíme účtovný systém s cieľom uistiť sa, že je dobrým základom produkujúcim spoľahlivé údaje.
- Overujeme hlavné účtovné postupy s cieľom uistiť sa, že fungujú správne.
- Vykonávame analytické kontroly účtovných údajov s cieľom uistiť sa, že sú predkladané konzistentne a primerane.
- Priamo kontrolujeme vzorku účtovných záznamov s cieľom uistiť sa, že príslušné transakcie existujú a sú správne zaznamenané.
- Kontrolujeme finančné výkazy s cieľom uistiť sa, že finančnú situáciu vyjadrujú verne.

Správnosť transakcií

Sú transakcie EÚ súvisiace s príjmami a platbami zaúčtovanými do výdavkov, na ktorých sa zakladá účtovná závierka EÚ, v súlade s predpismi?

Rozpočet EÚ zahŕňa milióny platieb príjemcom v EÚ a po celom svete. Veľkú časť týchto výdavkov riadia členské štáty. Na získanie potrebných dôkazov posudzujeme systémy na správu a kontrolu príjmových platieb a platieb zaúčtovaných do výdavkov (t. j. platieb zostatku a zúčtovania záloh) a skúmame vzorku transakcií.

Ak boli splnené podmienky príslušných medzinárodných audítorských štandardov, preskúmavame a opakovane vykonávame kontroly a overenia vykonávané osobami a subjektmi zodpovednými za plnenie rozpočtu EÚ. V plnom rozsahu teda zohľadňujeme prípadné nápravné opatrenia, ktoré boli na základe týchto kontrol prijaté.

- Posudzujeme systémy vzťahujúce sa na príjmy a výdavky s cieľom overiť ich účinnosť pri zabezpečovaní správnosti operácií.
- Vyberáme štatistické vzorky transakcií, ktoré sú základom pre podrobné testovanie našimi audítormi. Podrobne skúmame transakcie vybrané do vzorky, a to aj v priestoroch konečných príjemcov (napr. poľnohospodárov, výskumných inštitútov, spoločností realizujúcich verejnú zákazku na práce alebo služby), aby sme získali dôkazy, že každá príslušná udalosť existuje, je správne zaznamenaná a je v súlade s pravidlami, na základe ktorých sa platby uhrádzajú.
- Analyzujeme chyby a klasifikujeme ich ako vyčísliteľné alebo nevyčísliteľné. Transakcie sú ovplyvnené vyčísliteľnými chybami, ak podľa pravidiel nemala byť platba schválená. Vyčísliteľné chyby extrapolujeme, aby sme získali odhadovanú chybovosť za každú oblasť, v ktorej vykonávame špecifické hodnotenie. Následne porovnáme odhadovanú chybovosť na základe 2 % prahu významnosti a posudzujeme, či sú chyby rozšírené.
- Vo svojich stanoviskách zohľadňujeme aj ďalšie relevantné informácie, napríklad výročné správy o činnosti a správy nezávislých auditorov.
- Všetky zistenia prerokúvame s orgánmi v členských štátoch a s Komisiou, aby sa potvrdila správnosť našich údajov.

Všetky naše produkty sa uverejňujú na našom [webovom sídle](http://eca.europa.eu) (eca.europa.eu). Viac informácií o procese vykonávania auditu na účely vyhlásenia o vierohodnosti sa nachádza v prílohe 1.1 k našej výročnej správe za rok 2018. Na našom webovom sídle nájdete [glosár](#) odborných výrazov, ktoré používame vo svojich publikáciách.

UPOZORNENIE TÝKAJÚCE SA AUTORSKÝCH PRÁV

© Európska únia, 2019.

Šírenie je povolené pod podmienkou, že sa uvedie zdroj.

V prípade použitia alebo šírenia týchto fotografií je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv:

s. 25 (vpravo hore): © Shutterstock/science photo.

s. 33 (vľavo): © Shutterstock/Sushaaa.

s. 33 (vpravo): © Shutterstock/Budimir Jevtic.

Pri týchto fotografiách je šírenie povolené pod podmienkou, že sa uvedie držiteľ autorských práv, zdroj a mená fotografov/architektov (ak sú spomenuté):

s. 4: © Európska únia, 2018; zdroj: Európsky dvor audítorov.

s. 7: © Európska únia, zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie.

s. 13: © Európska únia, 2019; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: Etienne Ansotte.

s. 14: © Európska únia, 2019; budova Europa, architekti: architekti a inžinieri firmy Philippe Samyn and Partners, ktorá je vedúcim partnerom a projektantom; architekti firmy Studio Valle Progettazioni, inžinieri firmy Buro Happold.

s. 22: © Európska únia, 2018; zdroj: Európsky parlament, fotograf: Mathieu Cugnot. Budova Louise Weiss, architekti: Architecture-Studio.

s. 25 (vľavo hore): © Európska únia, 2019; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: Jennifer Jacquemart.

s. 25 (dole): © Európska únia, 2018; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: Lukasz Kobus.

s. 29 (vľavo): © Európska únia, 2018; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: César Manso Arroyo.

s. 29 (vpravo): © Európska únia, 2015; fotograf: Nikolay Doychinov.

s. 35 (vľavo): © Európska únia, 2018; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: Yorgos Karahalís.

s. 35 (vpravo): © Európska únia, 2018; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: Ezequiel Scagnetti.

s. 37 (vľavo): © Európska únia, 2019; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: Christian Jepsen.

s. 37 (vpravo): © Európska únia, 2010; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: Carlos Juan.

s. 39: © Európska únia, 2019; zdroj: Európsky parlament, fotograf: Ph. Buissin.

s. 42: © Európska únia, 2018; zdroj: Európska komisia/audiovizuálne oddelenie, fotograf: Pierre Prakash.

s. 43: © Európska únia, 2019; zdroj: Európsky dvor audítorov.

s. 46: © Európska únia, zdroj: Európsky dvor audítorov. Architekti budov Dvora audítorov: Jim Clemes (2004 a 2013) a Paul Noël (1988).

Obráťte sa na EÚ

Osobne

V rámci celej EÚ existujú stovky informačných centier Europe Direct. Adresu centra najbližšieho k vám nájdete na tejto webovej stránke: https://europa.eu/european-union/contact_sk

Telefonicky alebo e-mailom

Europe Direct je služba, ktorá odpovedá na vaše otázky o Európskej únii. Túto službu môžete kontaktovať:

- prostredníctvom bezplatného telefónneho čísla: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektorí operátori môžu tieto hovory spoplatňovať),
- prostredníctvom štandardného telefónneho čísla: +32 22999696, alebo
- e-mailom na tejto webovej stránke: https://europa.eu/european-union/contact_sk

Vyhľadávanie informácií o EÚ

Online

Informácie o Európskej únii sú dostupné vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie na webovej stránke Europa: https://europa.eu/european-union/index_sk

Publikácie EÚ

Publikácie EÚ, bezplatné alebo platené, si môžete stiahnuť alebo objednať z kníhkupectva na webovej stránke <https://publications.europa.eu/sk> publications. Ak chcete získať viac než jeden výtlačok bezplatných publikácií, obráťte sa na službu Europe Direct alebo vaše miestne informačné centrum (pozri https://europa.eu/european-union/contact_sk).

Právo EÚ a súvisiace dokumenty

Prístup k právnym informáciám EÚ vrátane všetkých právnych predpisov EÚ od roku 1952 vo všetkých úradných jazykoch nájdete na webovej stránke EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>

Otvorený prístup k údajom z EÚ

Portál otvorených dát EÚ (<http://data.europa.eu/euodp/sk>) poskytuje prístup k súborom dát z EÚ. Dáta možno stiahnuť a opätovne použiť bezplatne na komerčné aj nekomerčné účely.

Niekoľko slov o audite EÚ za rok 2018 v skratke

Dokument „Audit EÚ za rok 2018 v skratke“ poskytuje prehľad o našich výročných správach o všeobecnom rozpočte EÚ a Európskom rozvojovom fonde za rok 2018, v ktorých predkladáme naše vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Sú v ňom tiež opísané naše hlavné zistenia týkajúce sa príjmov a hlavných oblastí výdavkov v rámci rozpočtu EÚ a Európskeho rozvojového fondu, ako aj zistenia súvisiace s rozpočtovým a finančným riadením, využívaním informácií o výkonnosti a kontrolou prijatia opatrení na základe našich predchádzajúcich odporúčaní.

Úplné znenie správ je k dispozícii na webovom sídle www.eca.europa.eu alebo v Úradnom vestníku Európskej únie.

Európsky dvor audítorov (EDA) je nezávislý externý audítor EÚ. Varujeme pred rizikami, poskytujeme uistenie, poukazujeme na nedostatky a osvedčené postupy a poskytujeme usmernenia pre tvorcov politik a zákonodarcov EÚ týkajúce sa zlepšenia riadenia politik a programov EÚ. Prostredníctvom našej práce zabezpečujeme, aby sa občania EÚ dozvedeli, ako sa vynakladajú ich peniaze.

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre vydávanie publikácií
Európskej únie